

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року

№ 29 [4056].

СУБОТА

15

ЛИПНЯ
1989 р.

Ціна 8 коп.

МАЙСТЕР З НЕБА

Пам'ятним для Сергія ТОКАРЯ став черговий чемпіонат УРСР з класичного парашутизму, що недавно завершився на аеродромі поблизу села Федорівка Кіровоградського району. Першорядник авіаспортивного клубу Кіровоградського обкому ДТСААФ виконав норматив майстра спорту СРСР.

Фото І. ДЕМЧУКА.

ПОВЕРНЕННЯ ДО ЗДОРОВ'Я

Кіровоградське обласне відділення фонду милосердя і здоров'я та обласний комітет по фізичній культурі і спорту готують установчу конференцію «Фізична культура для інвалідів». На ній будуть розглянуті питання організації фізично-оздоровчої роботи серед інвалідів, проведені вибори президії.

Запрошуємо всіх, хто бажає взяти участь у підготовці та проведенні конференції, відповісти на питання нашої анкети:

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____
2. Вік _____
3. Домашня адреса _____
4. Якими видами спорту Ви б хотіли займатись _____
5. В яких змаганнях Ви, по можливості, зможете брати участь _____
6. Чи зможете Ви взяти активну участь в роботі федерації? _____

АНКЕТА МОЖЕ БУТИ ПЕРЕДАНА БЕЗПОСЕРЕДНЬО АБО ВІДПРАВЛЕНА ЛИСТОМ НА АДРЕСУ: 316022, ВУЛ. ДЗЕРЖИНСЬКОГО, 74, ОБЛАСНЕ ВІДДІЛЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ФОНДУ МИЛОСЕРДЯ І ЗДОРОВ'Я, ТЕЛ. 2-24-65.

Живуємо! —

2-3

«Нецікаво пишете про комсомольські збори!». Такі репліки журналістам чути не вперше. А що як подивитись на проблему з протилежного боку? —

4

Передплата-90 —

2,5

У Кіровограді — пік гастролей могиливічан —

6-7

Штаб студзагонів... ремонтує телевізори. Чудеса без чудес —

8

Що є творчість? У майстерні художника —

9

Вечорниці... Це — наше здавна, але чому таке незнане? —

12

РІК 1967-й

БУТИ БІЙЦЕМ

Центральний Комітет ЛКСМ України поздоровляє комсомольців і молодь Кіровоградщини з відновленням видання обласної молодіжної газети. Це ще один прояв величезної турботи Комуністичної партії в справі виховання підрастаючого покоління.

ЦК ЛКСМУ висловлює впевненість, що «Молодий комуніст» буде надійним помічником комсомольських організацій в мобілізації юнаків і дівчат на виконання накреслених ХХІІІ з'їзду КПРС.

(1 січня).

НАЙСКЛАДНІША — ТРЬОХСОТА

Я працюю в дитячому відділенні хірургом. Мені найбільше запам'яталася трьохсото операція, яку провів нещодавно.

Малий Сергійко народився без органів виділення. Так звана хвороба Гіршпронга. Операція тривала майже п'ять годин. Разом з головним тривалістом Р. П. Жернаковим ми врятували життя Сергійкові. Того дня я до пізньої ночі вигравав на акордеоні веселі українські мелодії. Від радості.

Олег Малуца.
(1 січня).

ПАРКУЯН, ГРОЗА ВОРИТ

...Про Валерія Паркуяна скажу окремо. І тому, що він наш земляк, і тому, що його футбольний злет є, без перебільшення, фейєричним. Я не пригадую іншого футболіста, який би, як Валерій, за два роки сягнув з класу «Б» у збірну країни. Та ще й як сягнув!..

Р. Михайлов.
(8 січня).

З НАРОДОМ ПАРТІЯ ГОВОРІТЬ

Коли читаю Постанову
Свого партійного Цейка:
Перед очима знову й знову
Простерта Леніна рука.

М. Пироженко.
(18 січня).

ІМЕНІ 50-РІЧЧЯ

«Виборемо право називатись колективом імені 50-річчя Великого Жовтня», — таке завдання поставили перед собою члени комсомольсько-молодіжної бригади Помічницького вузла Одесько-Кишинівської залізниці. Нині молоді залізничники на чолі з Д. Палієнком розгорнули боротьбу за економне витрачання палива, підвищення якості ремонту поїздів.

М. Колос.
(20 січня).

Я ПРОТИ!

На мою думку твіст — це тінь капіталістичного Заходу. Було б дуже добре, щоб молодь не забувала вальс, хоровади... Я проти твісту!

Р. Лещенко.
(26 березня).

ФІЛЬМ ПРО БОНДАРЕВИХ

В Малій Висці знаходиться могила льотчика Бондарева, який загинув під час визволення нашого краю. Юні слідопити середньої школи № 3 розшукали батьків воїна і ведуть з ними перепику.

Зараз група працівників Центральної ордену Трудового Червоного Прапора студії документальних фільмів у Малій Висці знімає фільм про сім'ю Бондаревих з «Уралмашу». Допомога юних слідопитів і тут потрібна.

В. Луньов.
(3 вересня).

СПАСИБІ ПАРТІЇ ЗА ТУРБОТУ

— Коли радіо передало рішення вересневого Пленуму ЦК КПРС і розроблені партією та урядом заходи по дальшому поліпшенню добробуту народу, був напружений день, — розповідає голова колгоспу імені Дзержинського Компаніївського району О. Д. Шептекіта. — І зазнали обличчя людей радістю, і ще швидше закипіла робота.

— Спасибі партії за турботу, — такі слова чути сьогодні і в Олександрії, і в Кремгесі, і в Устинівці, і у Вільшанці...

(1 жовтня).

З'УЛИ ВІСІМ ВЕДМЕДІВ

Рік тому в Кіровограді відкрився магазин «Дари природи». Тоді таких було два — в Москві та нашому обласному центрі. Споживачам сподобалась нова торговельна точка. Приємне приміщення, а головне — великий вибір товарів.

Особливо до вподоби людям стала ведмежатина. Завідаючий магазином П. І. Куліченко розповідає, що за рік кіровоградці з'їли вісім ведмедів. Не залежувалося також м'ясо сайгаків, оленів, лосів, різних диких птахів.

Л. Олексієнко.
(13 грудня).

ГІРКА СТАТИСТИКА

злочинності свідчить сама за себе, навіть коли не брати до уваги чутки, що виникають у зв'язку з ускладненням оперативної обстановки в області. На перше півріччя 1989 року органами внутрішніх справ розглянуто 7753 заяви громадян. Зареєстровано 4420 злочинів. З них по лінії карного розшуку 3268, що на 1850 (або у 2,3 раза) більше за аналогічний період минулого року.

226 злочинів проти 141 за перше півріччя минулого року скоєно неповнолітніми. Виросла кількість злочинів, скоєних на вулицях і площах (325), у громадських місцях (550). Ось інформація УВС обласного центру:

	Перше півріччя 1989 р.	Цей же період 1988 р.
нависні вбивства	37	20
тяжкі тілесні ушкодження	79	40
зв'язування	61	40
пограбування	150	75
крадіжки державного майна	674	259
крадіжки приватного майна	1511	513
дорожньо-транспортні аварії із смертельним результатом	67	36
викрадення автотранспорту	280	94

Місце зустрічі не змінювати!

— Ви чули? — звернулася я до присутніх, поклавши телефонну трубку. — Люди хвилюються, наш підвальчик закривають.

— Вже закрили, — спокійно сказав мій колега і сердито додав, — доведе треба було «перевіряти факти».

Справді, чутки про закриття магазину № 6 Ленінського продторгу, що на розі вулиць Шевченка і Луначарського, ходили вже давно. Та оскільки виникли вони не вперше, сприймалися все-таки як чутки. Скільки існує цей магазинчик у підвалі, (його назвати кафе не можна, тому що належить системі торгівлі), час від часу виникають розмови про його закриття. І тоді відвідувачам магазину вистачає хвилювань. Збираються тут люди різні за віком, професією, уподобаннями. Магазинчик пе-

ретворюється ледве не на громадсько-дискусійний клуб в мініатюрі. З кавою тут, правда, частенько бувають перебої, та, незважаючи на це, наш підвальчик — улюблене місце зустрічей кіровоградців. Ви коли-небудь зазирали сюди? Ні? Даремно. Якби тут розмов не наслушався. Он за одним столиком студенти після лекції продовжують обговорювати проблеми літератури соціалістичного реалізму. Зграйка школярів весело ласує морозивом. Молоденький сержант патрульної-постової служби зазирнув на кілька хвилин підкріпитися чашечкою подавної кави. «Ба! Знакомі всім лиця» — вигукнув би класик і не помилився. Завсідники знають один одного в обличчя. І працівники магазину їх знають, а це, створює атмосферу взаєморозуміння, щирості, відвертості.

І ось знову комусь це все не сподобалося. Десь у наметах виникло рішення підвальчик закрити. Хоч і пояснював начальник обласного управління торгівлі І. І. Марковський, що все це, мовляв, вигадки, ніхто не закриває, просто передають системі громадського харчування, щоб «було ще краще», та не пояснення втішити не може. По-перше, що таке кіровоградська система громадського харчування, нам відомо. Крім підвищення цін нічого доброго вона не обіцяє. І взагалі набридли кіровоградцям «новації» системи торгівлі. Коли виникла потреба терміново виселити «Ласунку», люди просили про зручніше місце, ніж колишній магазин «Триглиці». Більше того, деякий час стояло питання про закриття єдиного фірмового магазину «Ласунка» взагалі.

Тепер історія повторюється, тільки під вивіскою передачі системі громадського харчування, коли новозаплановане кафе стане просто недоступним деяким верствам населення.

Чим керуються в управлінні торгівлі і особисто товариш Марковський, що одним розчерком пера демонструє неповагу до кіровоградців?

Ми переконливо просимо не закривати магазин № 6, не робити «ще краще». Нехай все залишиться як є. «Ми» — це я, хто дзвонить до редакції, занепокоєний долею улюбленого «місця зустрічей», пропонує свої підписи під листом протесту до управління торгівлі. Але «ми» — це також і працівники «Молодого комуніста», постійні відвідувачі підвальчика, де, вважаємо, найсмачніша кавка і найвідвертіші розмови.

Від імені завсідників кафе підписалися:

Л. КАРІМОВА, В. ЧЕРНЕНКОВ, О. ОБЛАТ, І. КУЦЕНКО, О. ІВАНОВ.

ПЕРЕДПЛАТА НА «МК»

(СТАНОМ НА 10.07.89)

Міста і райони	У процентах з початку року
1. м. Кіровоград	2,3
2. м. Олександрія	4,0
3. Олександрійський	10,6
4. Знаменський	2,3
5. Світловодський	1,4
6. Олександрівський	4,0
7. Бобринецький	2,8
8. Гайворонський	3,8
9. Голованівський	8,2
10. Добровеличківський	3,1
11. Долинський	4,8
12. Кіровоградський	6,2
13. Компаніївський	13,0
14. Маловисківський	0,9
15. Новгородківський	14,6
16. Новоархангельський	14,1
17. Новомиргородський	10,8
18. Новоукрїнський	4,3
19. Вільшанський	10,1
20. Онуфріївський	9,0
21. Петрівський	21,7
22. Ульяновський	13,0
23. Устинівський	1,6

молотив понад 6 тисяч центнерів зерна.

ПЕТРІВСЬКИЙ РАЙОН. Обласне змагання комбайнових екіпажів очолює А. А. Трюхан з радгоспу «Пятихатський», який працює з сином Миколою — десятикласником Володимирівської середньої школи. Батько з сином першими в області на цюгорічних жнивках намолотили 15 тисяч центнерів зерна.

ОНУФРІВСЬКИЙ РАЙОН. Високий урожай ранніх зернових виростили хлібороби колгоспу «Путь Октября». З кожного гектара тут намолочують більше 42 центнерів зерна. На обмолоті хлібів ударно працюють комсомольці Юрій Лобода

і Олександр Малов. Від їхніх комбайнів вже надійшло на тік понад 10 тисяч центнерів зерна.

ВІЛЬШАНСЬКИЙ РАЙОН. Жнивारी колгоспу «Мир» рівняються на комсомольців комбайнера Петра Боева та його помічника Володимира Полікарпова. Кожного дня шофер молодий комуніст Віктор Журтер доставляв від їхнього СК-5 на тік по 400—500 центнерів зерна.

ГАЙВОРОНСЬКИЙ РАЙОН. Високопродуктивно використовують на жнивках свого СК-6 брати-комсомольці Станіслав та Едуард Марчук з колгоспу імені Шевченка. За одинадцять днів вони намолотили понад

ЧАШЕЧКУ Б ЗАПАШНОГО...

Деякі роки тому у фірменному магазині № 66 «Молоко» було відкрито відділ, де можна було за 6 копійок замовити чашечку запашного кип'яченого молока з печивом чи булкою. Тут було завжди людно, а особливо в обідню перерву, від дорослих і дітей.

Згодом продаж припинили, сказали — зіпсувався бач, в якому кип'ятили молоко. А після ремонту магазину цей відділ анулювали зовсім. Може, незгідно було продавати таке молоко? Хотіли б про це повніше дізнатися зі сторінок вашої газети.

О. КИОНАЛЕНКО.

5 тисяч центнерів зерна. Перевіз його батько братів Аркадій Якович.

НОВОМИРОГОДСЬКИЙ РАЙОН. Найвищого виробітку серед автомобілістів району, зайнятих перевезенням зерна, добився комсомолець Володимир Студинський з колгоспу «Правда». 3 поля на тіквін доставив понад 7 тисяч центнерів зерна.

ДОБРОВЕЛИЧКІВСЬКИЙ РАЙОН. На косовиці хлібів у колгоспі імені Леніна ударною працею відзначається комсомолець Валерій Онуфрієнко. Кожного дня на косовиці озимої пшениці він виконує по півтори норми.

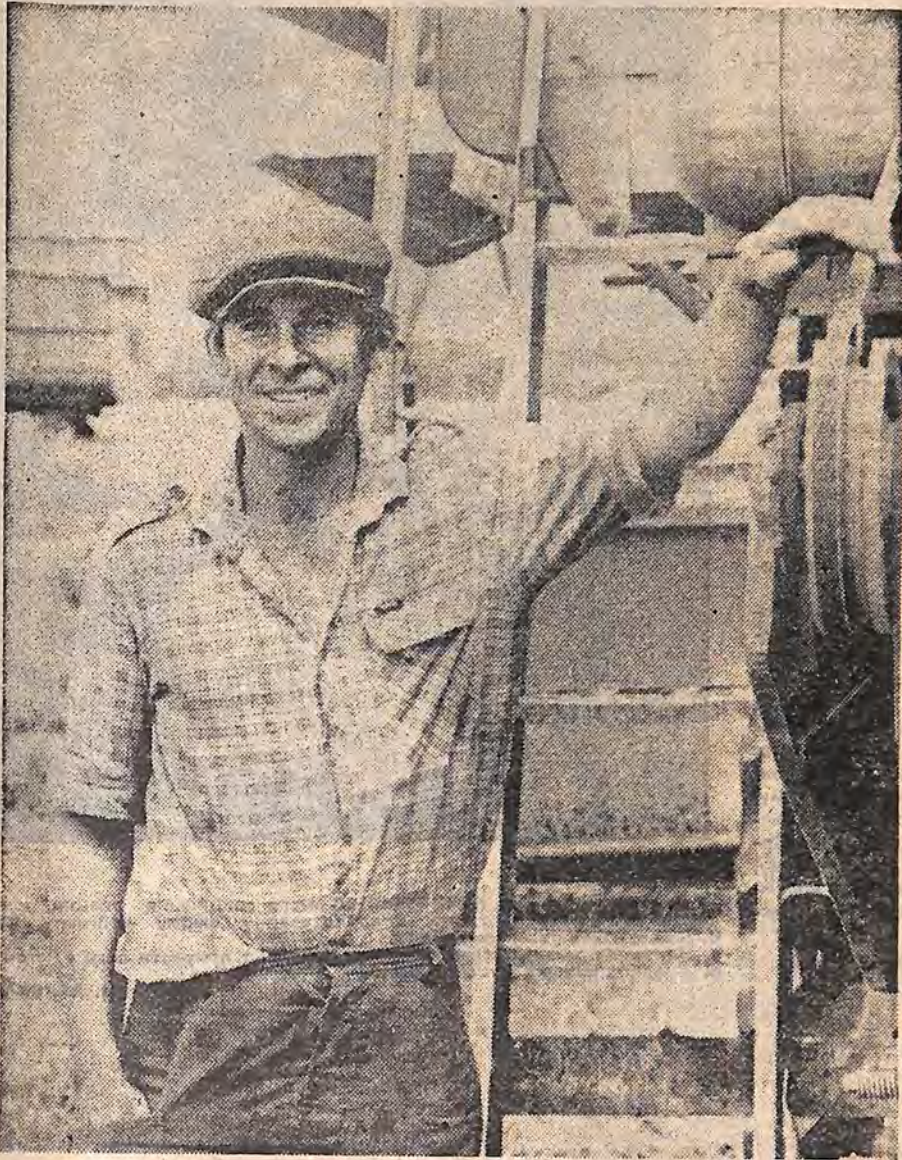

Людина надзвичайної долі, Іван Якович Врачов прожив довго і щасливе життя. Виходець з багатодітної робітничої сім'ї, у березні 1917 року він вступив у ряди партії більшовинів. Було йому тоді 19. У роки сталінських репресій виключений з партії. Заслання. Табір суворого режиму. Згодом Велика Вітчизняна. Воював солдатом, Ратним шлях старшини Івана Врачова, котрий повернувся з фронту, відзначений бойовими нагородами. 1956 року — реабілітація.

— Я з глибоким болем у серці спостерігаю загострення міжнародних стосунків. Для мене це — особиста трагедія. За повноваженнями Першого завізського з'їзду Рад, серед інших делегатів Першого Всесоюзного з'їзду я підписував декларацію і договір про утворення СРСР. Працюючи на Північному Кавказі, у Середній Азії, атлював ленінську національну політику у життя. Разом з товаришами долали ворожнечу між народами, викоринювали національну відчуженість, зміцнювали дружбу і раптом такий поворот. Як це пояснити? — перш за все боротьбою «великого вождя народів» з «буржуазними націоналістами», у результаті якої у муках загинули комуністи, кращі представники національних республік, поступовим відходом від ленінської національної політики. За Хрущова, Брежнєва боротьба з національними національними стосунками не велася. Нинішній З'їзд закликає основи виправлення положення, що склалося. Я сподіваюся, що будуть знайдені шляхи подолання кризи і відновлення братської дружби радянських народів.

На знімку: І. Я. ВРАЧОВ у своєму робочому кабінеті.
Фото Р. НЕТЕЛОВА. (Фотокроніка ТАРС).

Барометр показував на дощ...

Є такий журналістський штамп: пояснювати не надо вдалу роботу хліборобів так званими «несприятливими погодними умовами». У сьогоднішній розповіді обійти його не вдасться навіть при найпалкішому бажанні уникнути вторинності. Ідуть дощі, а, отже, жнивцям мимоволі доводиться долати об'єктивні труднощі.

— Ще жодного дня з початку хлібозбирання комбайнери не працювали в полі повну робочу зміну, — бідалася секретар комітету комсомолу колгоспу імені Горького Галина Квартюк. — То зранку чекають, доки хліб підсохне, то в полі дощ застане...

Люди́ла Троценко, заступник заворга Долинського райкому комсомолу, співчутливо мовчала. Чи ж їй, агрономів за фахом, не знати, що це таке — жнивувати під акомпанемент дощу!

З бухгалтерії принесли оперативне зведення. Аналізуємо його. Врожайність зернових, як і очікувалось, непогана: понад двадцять центнерів ячменю з гектара, близько сорока — пшениці. Та треба поспішати, бо ще день-другий, і частина збіжжя неминуче залишиться в полі — хліба пересяють. Ясна річ, що в подібній ситуації все залежить від умінь організувати комплекс робіт.

— Комітет комсомолу був ініціатором створення молодіжних комбайнових екіпажів — наголосила Г. Квартюк. — Їх у нас п'ять. А всього на жнивках працює не менше сорока комсомольців — жаткарями, трактористами, водіями. Старшкласники місцевої десятирічки допомагають сушити й очищати зерно на току.

Ми побували в полі, бачили в роботі молодих жнивців обох відділків. Старалися хлопці, навіть обід у них тривав не більше двадцяти хвилин. І знову — за штурвал комбайна, відміряти врожайні гони.

Цього року в господарстві відмовилися від традиційного підбиття підсумків змагання, коли на комбайнах просто малювали зірочки за кожну намолочену тисячу центнерів зерна. Галина Квартюк взяла на себе щоденне інформування жнивців про виробіток, веде навіть своєрідну турнірну таблицю чи рейтинг, за яким екіпажі розставляються у відповідній послідовності. Одним словом, змагатися — так змагатися, тим паче, що переможців чекають винагороди.

Ми познайомилися з Василем Різником — молодим комбайнером, правофланговим трудового суперництва на той день. — Зранку «набив» 511 центнерів, — похвалився комсомолець. — Чи міг більше? Міг, але не на такому масиві. Гляньте, як покпали дощі пшеницю.

Ситуація й справді непроста: і спішити треба, і відповідної технології слід дотримуватися. Вона ж, ця технологія, передбачає рух комбайна тільки назустріч полеглому колосу. Отож і не женуться Василь Різник, його товариші — комбайнери Ва-

закріплювалася відповідна кількість тракторів, автомашин. Працюють збиральними ланками: три комбайни — і стільки ж транспортних засобів. Водії та трактористи самі встановлюють черговість обслуговування агрегатів. Та навіть при такій розстановці виділяється в роботі наполегливістю, неабиякою оперативністю (зерно доводиться транспортувати на відстань 8 кілометрів і більше) водій Володимир Суярко. Виручає досвід, адже вчорашньому воїну-інтернаціоналістові, як неважко здогадатися, доводилося експлуатувати автомашину і в куди екстремальніших умовах.

Жити на селі і залишитися осторонь від живих клопотів важко, майже неможливо. Свої послуги колгоспів пропонують пенсіонери (вони зайняті здебільшого на скиртуванні), школярі. Навіть молоді працівники районної ДАІ Василь Горільський, Олександр Співак і Микола Куліш попросили під час відпустки на комбайн. Поруч з ними збирають хліб робітники гірничо-збагачувального комбінату окислених руд, що будується, Микола Квітковський та Олександр Шестокрил, сільський кіномеханік Віталій Полатайко.

4600 гектарів зернових треба зібрати жнивцям колгоспу імені Горького. Немало, якщо враховувати навантаження на один комбайн — понад 200 гектарів. Чи ж реальне це завдання — віджнивуватися за два тижні, обійшовшись при цьому без традиційної допомоги сусідів?

— Реальне, — підтвердили жнивці під час короткої обідньої перерви. — Але хотілося б одного — перестати оббивати пороги районних служб, відповідальних за матеріально-технічне забезпечення...

І повторили майже слово в слово проблеми, про які доводиться чути щороку. Не має то одного, то іншого, тепер вже й мастила стали дефіцитом. Мусять користуватися виробленими, свідомо скорочуючи строк служби двигунів.

...Того дня чи не вперше з початку жнив обійшлося без дощу. Загрозили хмарки не раз з'являлися на небосхилі, але Гуровку обминали.

— Може на погоду стане, — мовила з надією Галина Квартюк. — А ні — доведеться й далі хлібні масиви, як жартують хлопці, «штурмом брати». Та я за них спокійна — не підведуть...

М. ЧЕРНЕНКО,
спецкор «Молодого комунар».
Долинський район.

силь Яременко та Сергій Кашель, Анатолій Бояркін та Сергій Штефан за результативними намолотами.

Злагоджено працюють і транспортники господарства. Цього року вони відмовилися від практики, коли за кожним агрегатом

На знімках: молодий комбайнер колгоспу імені Горького, член комітету комсомолу Василь ЯРЕМЕНКО; юні помічники жнивців Гуровської середньої школи Андрій БУГАЙ та Наталя КУЦ; у короткі хвилини відпочинку.

Фото В. ГРИБА.

Знай своє місце...

РЕПЛІКА

З приводу того, що мило у нас тепер по талонах, ходить чимало гірких жартів. Кажуть, навіть кілька днів підряд в обласному центрі торгівлі виділяла для продажу населенню інший дефіцит — махрові рушники. І знаєте, не дуже брали — помитись, мовляв, все одно нічим, після чого втиратись...

Я не збираюсь добавляти гірної іронії у це, я б сказала, досить делікатну тему. Коли це питання із дня в день звучить з трибуни Першої сесії Верховної Ради СРСР, коли сам голова уряду авторитетно заявляє, що труднощі з матеріальними засобами тимчасові, а новопризначені міністри обіцяють виправити становище ще до того, як їх призначили, природно дивитися у завітрашній день з оптимізмом. Чи не так?

Але в той же час я не змогла знайти потрібних слів, щоб заспокоїти сусідку, вчительку-пенсіонерку і відповісти на її риторичні запитання: хто встановив, що я буду митися три місяці одним куском мила? Для чого, щоб одержати талони на мийні засоби і цукор, треба обов'язково пред'явити книжку про квартирну плату? Для чого нас так приминають?

Працівники ЖЕДУ № 6 пішли у цьому напрямі ще далі. Скажімо, тут (у приміщенні ЖЕДУ, а не на дворах під'їздів) висить оголошення, що талони на мийні засоби і цукор будуть видаватися 12.07 з 11.00 до 20.00. І все. Приходьте, займайте чергу, відпрошуйтесь з роботи чи то вже ваша справа, але якщо не одержите його в цей день, то коли буде інша така «акція», скажати важко. Я так думаю, у ЖЕДУ № 6 «висока» організація праці: щоб мешканці будинків не топтали тут щодня — хай уже один день перемучаємось... Приходьте, шановні жильці, у назначений час, якщо хочете змиватись з милом і пити чай з цукром. Дисципліна перш за все — знай своє місце.

Якщо хтось із працівників інших житлово-експлуатаційних ділянок захоче запровадити передовий досвід по обслуговуванню своїх мешканців у ЖЕДУ № 6, хочемо підказати, що він не єдиний. Досвід є й інший, абсолютно протилежний: ЖЕД № 3, снажимо, доручив своїм завідувачим будинками рознести ці злочасні талони по квартирах. Але, все-таки, щоб поспувати людям нерви і принизити їх зайвий раз додатковою чергою за найнеобхіднішим, тут, ясна річ, заслуговує на увагу «досвід» адміністрації ЖЕДУ № 6.

Л. ЯРМОЛЕНКО.

3

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

15 липня 1989 року

КОМСО-
МОЛЬСЬКА
ПЛАНІРКА

АНОНС

Обласний оргкомітет по проведенню республіканського фестивалю української сучасної пісні та популярної музики «Червона рута» постановив провести обласний відбірковий тур фестивалю 12 серпня ц. р. в Кіровограді в будинку культури імені Калініна. Початок об 11 годині.

Фестивальний конкурс проводиться за окремими жанрами: естрадна музика (пісня), включаючи українську пісню-романс та обробку української народної пісні; авторська пісня, включаючи пісню на чужий текст; рок-музика (виконання власних творів, можливо, на чужий поетичний текст).

До конкурсу приймаються пісні лише з текстами українською мовою.

У рамках жанрів проводяться конкурси виконавців, в жанрі естрадної музики проводиться конкурс на кращу пісню — серед естрадних пісень, створених протягом 1987—1988 рр. В жанрах авторської пісні та рок-музики конкурс на кращу пісню (музичний твір) не проводиться, оскільки тут ліній пісень враховується в конкурс виконавців.

До участі в конкурсі допускаються професійні та самодіяльні виконавці віком до 39 років.

Кожен з учасників зобов'язаний подати на конкурс одну нову пісню (новий музичний твір) молодого композитора та поета (не обов'язково членів Спілки композиторів та Спілки письменників України) і дві пісні за власним вибором.

Документи та заявки на окремих виконавців та ансамблі надсилаються на адресу: 316050, м. Кіровоград, вул. Карла Маркса, 41, відділ ідеології та культури обкому ЛКСМ України. Телефони: 4-77-03, 4-95-66.

До заявки (з обов'язковим зазначенням віку учасників) додаються дві фотокартки розміром 6х9 (для солістів) або дві групові фотокартки розміром не менше 9х12 (для ансамблів), стилізовані біографічні відомості про виконавців, тексти пісень у трьох екземплярах, ноти півноту чи партитури для аранжування. Прибуття учасників на конкурс здійснюється згідно з афішем обласного оргкомітету фестивалю.

Прийом заявок до 5 серпня 1989 року. Переможці відбіркового конкурсу поїдуть на республіканський фестиваль у Чернівці, який відбудеться у вересні.

Більш детально про умови конкурсу можна дізнатися в газеті «Молодь України» від 9 квітня 1989 року та в «Молодому комунарі» за 8 липня ц. р.

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 липня 1989 року

НЕЦІКАВІ ЗБОРИ

Часто нам, журналістам, доводиться чути різні репліки, які адресуються авторам публікацій, радіотелепередач комсомольської тематики: які нецікаві матеріали ми, мовляв, готуємо. Не дивно, що ці слова вимовляють самі ж комсомольські працівники. Вони здебільшого на нас, журналістів, якщо не ображаються, то звернуто дивляться. Звіти і вибори — нецікаво, спілчанські заходи — нецікаво, вечори відпочинку, зустрічі — те саме. Але як же писати, коли знову побував на нецікавих спілчанських зборах працівників Новомиргородського райкому комсомолу? Порядок денний був такий: слухали, який внесок у перебудову зробила комсомол по школах Валентина Кривошеєнко.

І Валентина майже весь свій виступ звела до таких загальних слів: провірено ряд шкіл, надавалася допомога, виконувалася робота різного плану, проводилися семінари з комсомлами шкіл, давалися конкретні доручення.

Стільки у виступі було слів «конкретна, конкретні, конкретне», що важко навіть їх перелічити. Насправді про щось конкретне і не чулося. Тут, мабуть, забули всім відому поговорку: «Давайте не будемо боротися за чистоту вулиць, давайте будемо їх підмітати».

Валю запитували, Валю відповідала. Доходило навіть до словесної перепалки, коли Василь Крикотенко, інструктор райкому комсомолу, цікавився, чому, наприклад, Валентина не хотіла йти в рейд з членами штабу «Комсомольського прожектора».

— Ти теж є членом штабу «КП», то чого ж я маю йти, а ти не хтів.

— Я ж готую пленум, — це вже Василь.

— У мене теж були справи, — відпарувала Валентина.

Знайшлося до Валі ще декілька серйозних претензій. Їх, на мою думку, згадали «для солідності». Мовляв, треба звернути увагу й на те, що Валентина не підготувала корзину з квітами на день прикордонника. Тут теж відбувся монолог-оправдання.

Зрештою, в розмову втрутився, як і належить, перший секретар райкому комсомолу Анатолій Стоян. Він визнав, що дані збори непередбачені. Тобто — думали, гадали, що їх можна провести... аби провести. Іншими словами — для «галочки».

Так воно і сталося. «Роздали», проголосували, чи то догани, чи то попередження тим, кого заступували, підбили так званий підсумок і розійшлися по кабінетах. Працювати.

А тепер я повернуся до комсомольської теми. Попробуйте написати з таких зборів щось путнє. Загальні слова? Так вони обридли, що й слухати, а не те, що писати їх не хочеться. Не хочеться переповідати і сам зміст почутого. Зрозуміло й так: збори відбувалися не по необхідності, не тому, що треба було заслухати Валентину Кривошеєнко чи Тетяну Володарську і справді, по-діловому, а не різноголоссям оцінити насамперед дисципліну цих комсомольських працівників.

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

м. Новомиргород.

Комсомолец Юрій НЕЧИПУРЕНКО після закінчення восьми класів пішов працювати на третю молочнотварну ферму колгоспу імені Н. Маркса Устинівського району. Зараз він доглядає телят віком до 6 місяців, прирости ваги у його групу — одні з кращих у господарстві.

Фото І. ЛЯХОВА.

Починали будову з розмахом

— 1.

Не знаємо, як дізнаються «гекорівці» про наш матеріал. Напевне, доведеться ще раз їхати комусь на Криворізький гірничо-збагачувальний комбінат окислених руд, що величезно розкинув свої будови в Долинському районі, аби познайомити його трудівників з тими фактами, які виявили члени обласного штабу «Комсомольського прожектора». Так, певне, і зробимо. Бо коли ми завітали в газетний кіоск № 6 «Союздруку», то від його продавця Тетяни Костюк дізналися, що «Молодий комунар» тут не продається.

— Нема — і все. — Ось що ми почули у відповідь на своє здивування.

З іншими газетами і журналами, а особливо з такими, як «Комсомольська правда», «Собеседник», «Новое время», «Огонек» теж суцужно. Їх, правда, хоч у незначній кількості, а отримують. Обласну ж молодіжку тут не побачиш.

А «Молодий комунар» багато місця і не так уже й рідко віддає проблемним публікаціям про цю будову. Навіть є свій корпункт. Нема одного — газети. А значить, нема інформації про життя обласної спілчанської організації, хоча КГЗКОР — комсомольська будова.

У кіоску, коли туди завітали «прожектористи», деякі газети і журнали були. Одні — «давніші», інші — «свіжіші». Окремо в стосіку лежали і такі, про які можна лише мріяти «Мода весни», «Бурда».

— 2.

Хороший, міцний, хоча і не пудовий замок висів на дверях промтоварного магазину. Тутешні робітники він не дивував — звикли вже. Нас же здивував і замок і записка, яка гласила: «магазин не працює». Розуміємо, відмову можна знайти яку хочете: продавець захворів, по товар поїхав, у відпустці, навіть — розрахувався. Воно то так. Можна додати до всього того і ще один аргумент: нема товару для цього магазину. Однак, чому про це повинна боліти голова в рядового трудівника? Відпрацювавши зміну, йому, як нормальній людині, хочеться піти щось придбати для себе, для сім'ї. Елементарні бажання. А цього немає.

Доводиться добряче поморочитися робітникам з побутом. Хоча б взяти комплексний приймальний пункт. Завідує ним Тетяна Володимирівна Гаврюшина. Вона й розповіла, що тут діє і прокатний пункт, у якому аж... чотири холодильники і дві пральні машини. Як візьмуть їх щасливчики, то й тримають, раді, що дісталось це добро їм. Бажаючих же не десятки — сотні.

Кращі справи на цьому приймальному пунк-

ті з ремонтом азуття, хімчисткою, іншими ремонтними роботами. Та навіть ці «зручності» не часто приваблюють іноземців, які тут трудяться. У них, як правило, все своє. Через якийсь сотню-другу метрів. Чом би не сходити туди за досвідом: як же в них налагоджений побутовий сервіс?

— 3.

Чекаючи доки відчиняться двері робітничої їдальні, ми пройшли територією майданчика, де висіли довгі-предовгі графіки соціалістичного змагання, виконання плану і т. п. А в стенді «Наші маяки», певно, зіпсувався «маяк» — стояв він собі і соромно світив порожнечою.

Не доходить сюди руки. Хоча, якщо подумати про результативність справ комсомольської організації — роботи тут непочатий край.

Сюди, прямо на майданчик, закотив свого велосипеда шестикласник Василь Мигуль, який проживає в селі Малоділяне. Хлопець приїхав за морозивом, яким, як виявилось, тут з одинадцяти до дванадцяти години торгують представники Долинського АПК. Принаймні так оповіщала вівиска чи то на якомусь кафе, чи просто якогось «павільйона». Холодильні камери красувалися під відкритим небом, про бруд — вже й не говорили.

Зразу видно — нема тут хазяїна.

Починали будову з розмахом. І, мабуть, з розмахом почали забувати тут і про побут людей.

— 4.

Робітничка їдальня радувала чималим асортиментом страв. Швидко і гарно обслуговували нас дівчата. Двоє членів нашої рейдової бригади взяли собі борщ, сметану, салат, ще там щось... І виявилось, що касир Валентина Перепаденко їх обрахувала. Не так і багато, на чотирнадцять копійок.

Розфасовка теж виявила свої недоліки: там недолило сметани, там менший шматочок масла, ще десь — більше помідорів у салаті. Хвилювалася Наталя Величко, заступник завідувачого виробництвом. Копійки копійками, а неприємностей, думала дівчина, не оберешся.

Ми не знаємо, чи зумисне так робилося. Скоріше всього — випадково, через неувважність. Причина неувважності — великий обсяг роботи, швидкий потік відвідувачів. Нас хвилювало інше: навіть значно кращі умови праці, ніж у багатьох інших їдальнях Кіровоградщини не виключали помилок. Відсутність точності, порушення при зберіганні в холодильній камері товарного сусідства (овочі знаходилися в одному місці разом з свининою), відсутність належного порядку в деякій документації аж ніяк не робили честі ні працівникам їдальні, ні, тим більше, її керівникам.

— 5.

У той час, коли двоє «прожектористів» переважували сметану, борщ, помідори... ще двоє витягали з сейфа в буфеті, який розмістився під однією покрівлею з їдальнею, розчинну каву. Якщо бути точними, то спочатку їх обрахували тут же на сорок дві копійки. Тут уже про випадковість чи помилковість не говоритимемо.

Так от, декілька днів тому в їдальню надійшло 67 банок розчинної кави. У сейфі виявлено 34. Решта, значить, була розпродана. Кому? Мабуть, «своїм людям». Зрештою, то були логічні догадки. Але вони підтвердилися. Буфетниця Тетяна Белаш плакала від боляч: їй начальниця не простить цього випадку. Можливо, звільнить, можливо, мститиме. Міцно тримала «в руках» Тетяну Олександра Григорівна Павловська, завідувача виробництвом (їдальнями). Як, запитаєте? Просто: Тетяна, плачучи, повідомила, що «мала право» продавати каву лише з відома свого безпосереднього начальника. Скаже та — продай такому-то скільки-то банок, Таня й продає. Собі навіть не взяла жодної.

Описуючи цей епізод, члени рейдової бригади аж ніяк не хотіли «підставити» Т. Белаш. Тож думаємо, що за слова правди, у яких Тетяна прямо викрила всю торгашеву натуру свого керівника, не доведеться буфетниці бути крайньою.

Ща ми надіємось, що ті, кому доведеться оцінювати поведінку О. Г. Павловської, якщо, звичайно, їм не перепадала від неї кави і ще дещо до кави (димку без вогню не буває), об'єктивно підійдуть до матеріалів нашого рейду.

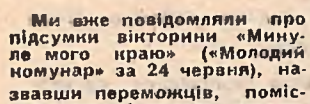
А тут ще варто нагадати О. Г. Павловській, що торгувати зіпсованим печивом, яке виявили «прожектористи», теж не можна. Нагадаємо і те, що повинні бути цінники на огірки, сало, курей, сир...

ПІСЛЯ РЕЙДУ

Ця публікація з'явилася значно пізніше рейду. Пройшов деякий час і ми, члени обласного штабу «Комсомольського прожектора», думаючи, що керівники торгових підприємств, до побували «прожектористи», надішлють ґрунтовну відповідь, мовляв, ось те-то зроблено, а про інше — хай і не мріють.

Дні минають. Відповіді нема. Можливо, тепер хоч її отримаємо? Тим більше, що її чекають читачі нашої молодіжки. Ну, а «гекорівці» чекають змін.

Публікацію підготували члени обласного штабу «Комсомольського прожектора» Ю. КОЗЛІТІН, С. СИСОЕВА, Ю. ЯРОВИЙ.

тили окремі поради учасників змагання. Була серед них і така: провести розмову за «круглим столом», запросивши переможців, вікторини, членів журі, бажаючих.

І ось у редакції гмірно: учасники вікторини знайомилися між собою, адне бачилися вперше, ділилися враженнями, досвідом, висловили потрібну літературу, вичилювали практичні задаче вікторини. А згадувати було що: змагання тривало у п'ять турів майже п'ять місяців. Так органічно ті знайомства і переросли у розмову за круглим столом про проблеми історичної культури на Кіровоградщині, згадана в журналі «Патріот» дослідження білих плям нашого минулого (зокрема про можливість області молодіжної г зети), проведення подібних конкурсів у майбутньому...

Втім, розмову ми записали й пропонуємо її нашим читачам.

Шановні кірово-
градці!

Ви вже знаєте про появу у нашому місті молодіжного центру дозвілля з популярною тепер назвою «Погляд».

3 15 липня тут відкри-
вається виставка мор-
ської флори і фауни із
приватних зібрань.

Увага! Увага! Спішіть бачити! На Україні таких виставок практично немає. Корали, опудала крокодилів, літаючих риби. Виставка працюватиме щодня з 9 до 21 години.

Сьогодні, 15 липня, кіноклуб «Екран» запрошує любителів балету. У програмі художньої стрічки американського кінематографіста «Кордебалет» (режисер Річард Аттенборо). Початок о 18 год. 40 кв. в актовому залі бібліотеки імені Крупської.

6 7

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 липня 1989 року

На знімках: групи «Тест», «Корозія металу» і — Лаймал

пайма!

— Лайма
Фото Д. Ткаченка і ТАРС.

«КРУГЛИЙ СТИЛ» «МК»

мо історію СРСР. Але якщо братися, то це по суті в СРСР, Росії, історія російських народних повстань, економічного життя, культури... Про інші дві країни йдеться тільки тоді, коли якийсь приєднався до Росії позитивного значення цього приєднання. Ото й усе.

Так само й про історію України. А ось тому й не знаємо історії рідного краю. І це тому що навчають у спеціалізованих по вивченню історії класі, а це вже про своїх ровесників...

О. Н. ЯКИМЧУК, вчитель
восьмирічки № 26 (Кірово-
градська область, м. Ново-
град-Волинський, вул. Га-
гаріна, 10).

Олександр ШУМСЬКИЙ, робіт-
ник виробничого об'єднання по
валках «Червона зірка» (Кірово-
град): З району задряді мені,
якщо маю більше можливостей

не заважаєна підлітків, а тільки повинен дати відповідь. Справді, в бібліотечній справі з цим працює, а чим більше бібліотечна робота потребує поліпшення, оновлення. А поки що раджу користуватися послугами міжбібліотечного бонементу: будь-яка бібліотека може замовити потрібну літературу. Приєднується до тих порад, що дає бібліотечна дорадча література. Знаю, що вступатимуть на відрадне саме абітурієнти за порадами батьків. Йомх...

В. БОНДАР: Овину, думаю, що дібник вікторин давати рекомендації на ваш факультет.

Але ж як діти тільки краще сприймають предмет, якщо їм страши його місцевим матеріалом. Вони називаються матері-

О. Д. БРАЙЧЕНКО, заступник
історичного факультету

Кіровоградського член журі: Уже і водимо конференції. Торік, на Інституту проходив об'єднання наук по історичному Цього року планували студентську конференцію.

топаді. Хочемо, щоб участь і вчителі, і вересня надсилали, судження, з рідного краю, до краєзнавчої роботи на моє прізвище 2—3 сторінки ма

Це така моя к
зиція. Стосовно
відзначу той фак
було довідатись:
відгукнулось на
зети. Знаю, що
вступатимуть на
відрадно саме т
абітурієнти за по
за порадами в
йомих.

В. БОНДАР: Овечу, думаю, що дібних вікторин давати рекомендації ваш факультет коли до складу торини входить і культоту.

О. Д. БРАЙЧЕН
мѣти над слушно

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

— Не уявляю, як можна поставити «Плаху», — з умнівом сказала моя знайома, між іншим, полка рихильниця творчості Чингіза Айтматова.

Можливо, тому, що я не стала великою прихильницею, поставилася до репертуарної мови на індивідуальні «підходи» Могилівським російським драматичним театром спокійніше. Мені добре відомі подібні «як можна» з приводу зазіхань на літературні вершини. Як можна у балеті — «Анну Кареніну»? Як можна «Брати Карамазови» поєднати з театром психологічного реалізму? Як можна... Втім, осмисл. Можна. Все можна на театрі. А ось — як, то питання інше. Розберемося.

Перша вистава, яку показав кіровоградцям Могильський театр, сатирична комедія М. Матусовського «Мудромір», сказала про театр багато. Вже з неї можна було зробити висновок, що перед нами ставленнями, мисленнями, високопрофесійний колектив.

Так побудований репертур театру, що «Плаха» шле відразу ж після «Мудроміра» і уявлення про оплеху склалося у рецензента на основі попередньої вистави. Та не треба ніяких уявлень. «Плаха»

зацікавила мене вже тому, що це «Плаха». Пам'ятаючий широкий резонанс твору Ч. Айтматова, його високу громадськість, проблемність, біль, я не сумнівалася, що сьогодні ця вистава потрібна, злободенна. Не сумнівалася і після перегляду, хоча... Деякі думки виникають не на користь вистави.

дуже рідко починають рецензувати вистави із зорового образу. Сценограф завжди йде підтекстом. Мені ж хотілося почати саме із зорового образу, з тої небесно-земної символіки, що наповнює виставу. Я не знаю, хто це все придумав, режисер А. Гузію чи художник В. Осін, це, врешті, справа театру, але задумано сильно. Особливо вражає початок вистави, коли після театральної темряви вихоплюються міради зірок на небосхилі, і у фіналі з розп'яттям. Що стосується символіки протягом вистави, то її іноді занадто багато і, будемо відверті, сприйняття децю пригнущується. Але ще раз про постановку. Театру і режисеру А. Гузію, насамперед, вдалося, передати філософський зміст айтатиського роману. Хоч і не вдалося уникнути тих втрат, які при перенесенні на сцену такого твору, як «Плаха», зрозу-

[illegible]

цікавого актора В. Галкіна, що вважав, головною роллю у «Мудрої людині» побачене після вистави, пов'язане з тим, що він хотів довести, що ситуації, котрі зробив театр.

І ще одне досить серйозно зая-
вляю, що воні надто суб'єктивне,
гляда. «Плаха» перенесена на сцену
записників. Дивно звучить? Ади-
гострою проблема наркоманії, на-
кисть, пов'язана у виставі з браком
про те, як нам сьогодні жити, про-
залишилися злободенними. Та са-
злободенне, що сьогодні таке го-
цисті, театральні «Плаха» повно-
щувала. Не варто занушувати
ський театр. Він, як кажуть у
зробив усе, що міг. Тому, хто у
театральною справою, не варто
складному становищі опиняся
просто знітися дещо.

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

ше довідатись, прочитати, щоб

дана історичного факультету

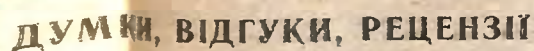
О. Д. ВРАЙЧЕНКО: Треба подумати над слушною пропозицією.

Марка Мамвя, угорського композитора й піаніста Ференца Ліста.

Сергій КАРАКУЛІН, інструктор

Наш кор.

Наш кор.

[illegible]

зробив усе, що міг. Тому, хто уважно слухав, театральною справою, не варто нагадувати, в якому складному становищі опинився сьогодні театр. Він стоїть перед могутнім натиском публіци-

істину перед чистотою небесної сфери.

акторами білоруського театру немає сумнівів

В ПЕВОЧКО

В ДЕВОЧКО

ДО 17
І СТАРШІ

Ще й не сіли, а вже встали

Так хочеться сказати про тих студентів, а вірніше про ті студзагони, яким не пощастило вийти на місце роботи і від чийх послуг господарства відмовилися. Хоча й обіцяли забезпечити фронтом робіт, умовами проживання, харчуванням.

Ось перші невітні «ластівки»: «Правління колгоспу імені Котовського села Глинське Світловод-

ського району не може прийняти студзагін, бо не може забезпечити умовами праці і відпочинку». «Радгосп «Россия» Маловісикського району не має можливості прийняти два загони...». «Колгосп «Росія» Новоукраїнського району, у зв'язку з розподілом городніх культур по договору на індивідуальний підряд, студзагін забезпечити роботою не зможе...». Від загону «Надія» Кіровоградського

інституту сільгоспмашинобудування відмовився Онуфріївський кінзавод № 175. Там теж своя причина. Але, як правило, основне те, що господарства замовляють студзагони, не маючи умов їх прийняти і не створюють їх. Попусту затрачаються кошти на формування загону, даремними виявляються всі організаційні заходи, та й багато чого ж, виявляється, робиться марно.

Ця проблема повторюється з року в рік. Щоразу якісь колгоспи порушують договір. Тепер заходи щодо таких будуть жорсткішими. По-перше, з цими господарствами штаб студентських загонів справи більше не матиме. А поки що ми називаємо ці колгоспи, аби загін «Надія» і інші знали, з чієї вини не справилися їхні надії, з чієї вини їх розформовують...

ШТАБ СЗ — У НОВІЙ РОЛІ

— Алло! Це обласний штаб студентських загонів?

— Так, слухаю Вас.

— Два референти і два бухгалтери — на Світловодськ. На сьогодні. Обов'язково потрібні...

— ...Алло! Штаб СЗ? — це вже в іншій трубі.

— Так...

— Терміново потрібно відремонтувати 2 телевізори у відділі агропромбанку.

— Майстер буде, давайте заяву.

Навіть важко уявити, як у такій малесенькій кімнаті може вміститися весь обласний штаб студзагонів. Шість столів, між якими можна протиснутися лише боком, купа плакатів, неочної агітації, які хоч якось, а треба розмістити, під ногами ящики із радіодеталлями і... Та чого там тільки немає. Відвідувачам, яких тут щодня буває немало, доводиться одночасно дивитися вправо, ліво і під ноги, аби чогось не зачепити, не зіпнути і через щось не перечеписитися... Невпинно торохотить друкарська машинка. Телефони напереміжки то дзвонять, то дзвонять. Це неможливо уявити. Це треба лише побачити. Як працюється у таких умовах? Ігор Голубовський — командир штабу — на таке запитання лише похитав головою, обхопивши її руками. У таких випадках прийнято говорити: «Немає слів...». Але яке відношення мають до штабу студентських загонів референти, телевізори і телемайстри?

У попередні роки СЗБ, як відомо, займався підготовкою і направленням на роботу бійців студзагонів. Нині ж штаб пробує себе в новій ролі — займається комерцією і веде організацію трудової діяльності молоді взагалі. Але цим ще не все сказано. Отож почалося все після того, як рішенням бюро обкому комсомолу за 25 січня ц. р. було розширено функції обласного штабу студентських загонів. І ось всього за 5 місяців функції так розширилися, що, можливо, раніш на подібне не вистачило б і 5 років.

По-перше: при штабі спільно з СПТУ

№ 14 створено молодіжний комерційний центр «Іскра». Директор його — Олександр Волошин. У фірмі задіяні учні СПТУ. Вони розробляють і шийють одяг, матеріалами забезпечує штаб. Вироби продаються в магазинах міста. Отож, фірма дає прибуток.

По-друге, на базі школи № 34 організовано ще одне подібне підприємство по пошиву дитячого одягу. У торгівлі вже з'являється комплект «Господарочка». Побачити його не завжди можна, бо на прилавках він не затримується. Знову ж, постачанням матеріалів займається штаб, а конкретніше, — підприємством керує заступник командира штабу Георгій Топора.

Можна ще й далі писати: «по-третє, по-четверте, по-п'яте»... Це і молодіжне об'єднання «Інтеграл», що займається ремонтом телерадіоапаратури у школах, на підприємствах, організаціях туристичних походів. Очолює об'єднання Віктор Сокуренько. Це і комсомольсько-молодіжна фірма «Вікторія», директор якої Микола Громоуний. Головне завдання її — будівництво. Головна ідея фірми сучасна і перспективна — збудувати мікрорайон із гарними котеджами з усіма зручностями і повністю взяти його під свій контроль і забезпечення. Тобто, в усіх сферах, що будуть обслуговувати цей мікрорайон, працюватимуть робітники фірми «Вікторія» — студенти, молодь у вільний від навчання час. Вже є замовники — керівники великих підприємств з Нижньєвартовська хочуть збудувати такі котеджі для своїх пенсіонерів.

Будівництвом у сільській місцевості займається фірма «Мега». Головне завдання її зараз — створити свою будівельно-індустрію базу для власних будматеріалів. Організували кооператив, переговоришли з генеральним директором виробничого об'єднання будматеріалів С. М. Дубінком, щоб взяти у своє розпорядження Знам'янський цегельний завод, аби з нерентабельного зробити його прибутковим. Але Знам'янський міськвиконком поки що не підписує дозволу.

Отож, усім цим ідеям, що вже частково дають прибуток, і допомагає ставати реальними штаб, що складається всього-навсього із шести чоловік: командира Ігоря Голубовського, його заступника Георгія Топора, ще одного заступника, що виконує функції інженера Миколи Третьяка, головного бухгалтера Зінаїди Підпригори та бухгалтера Ірини Пить. А ще машиністки — Світлани Ситник. Звичайний парадокс: функції розширилися, а площа — ні. Це так, до слова. Але для штабу проблема велика. З багатьма організаціями домовляються, а ось з місцевими владами — ну ніяк! Штаб готовий розмістити деревообробні верстати, швейні машини, укладено договори на постачання деталей, радіоапаратури, силовини. Куди це все подіти? Вже ніби й було приміщення по вулиці Леніна, 5/5, штаб уже й вивіску підготував, та... хороше товариство лишилося там хазяїном. Вивіска поки що без діла, і справа з приміщенням на місці, хоча всі інші йдуть успішно. Фірми заробляють фонди, які використовуються для якісної підготовки студентів у період трудового семестру, для їхнього оздоровлення, відпочинку на морі, поїздок за кордон. До речі, у нинішньому році буде оздоровлений кожен десятий і на 70 процентів кошти йтимуть із фондів штабу. Крім того, організовано ще одну добру справу — страхування студентів за рахунок господарств, де вони працюють.

...Немало нових ідей вже вийшло з тісенької кімнати обласного штабу будівельних загонів, де й розвертнулася ніде, де під самим вухом у бухгалтера, що зосередившись рахує витрати і прибутки, невинно торохотить друкарська машинка, де телефони напереміжки то дзвонять, то дзвонять. Бухгалтер підіймає трубку, в цей момент інженерів теж треба терміново подзвонити. Телефони спарені, з півхвилини обом аллокути, поки нарешті зрозуміти, що розмовляють один з одним. Збоку ситуація кумедна, хоч їм самим смішно не дуже.

З. КУЦЕНКО.

Бійців загону «Корчагинець» з КІСМУ новачками у будівництві не назвеш: практично тим же складом трудилися вони минулого року в Новгородківському районі. Тому голові колгоспу імені Фрунзе Компаніївського району П. М. Федоренку щодо цього пощастило. Уже з першого дня хлопці на чолі зі своїм командиром Петром Лузаном включилися в роботу — спокійно, без гарячки зводять вони таке потрібне для господарства зернозасобище. Об'єкт являє собою будівлю з строк, а голова просить студентів залишитися ще на місяць — дуже вже недостає в колгоспі міцних робочих рук.

Стосунки між керівництвом колгоспу й 15 бійцями «Корчагінця» ділові, взаємозачиняні. Господарство забезпечило для студентів непогані житлові й побутові умови, організовано хороше харчування, дозволило.

Фото Г. ТОПОРА.

ФАКУЛЬТАТИВ ДІОРА

Снаг на бран не було. У скільни це обхрідяться? Дивимось: два плаття, одне з матеріалу ательє, друге зі свого, коштувало замовниця 13 карбованців. Фасон вибирає клієнтка, але й швачки в нурсі вийняти: стелять за журналами, свої з дому приносять. «І Варвара Афанасівна Горична, моя колега, — говорить В. М. Литвинова, — де тільки на когось вгледіть щось досі небажане, сучасне, одразу бере на замітку».

Заганді беретники теж були підмічені на модниць і виконані з народними власною фантазією прикрасами.

Задум дирекції організувати, як говорить Анатолій Кирилович Невмий, «продуктивне трудове навчання», реалізувався і в своєрідну кончецію школи і шкіряного колгоспу імені Чкалова. Завод виділяв школі відходи, дівчата шили з них шкільні галстуки, плетили поясочки і віддавали в колгосп. Господарство виробляло, а грошіми ділилося зі школою. З кожного одержаного школою за ці виробні карбованці дітям йшло 20 копійок, 80 — на спрощунок десятирічки.

Шили-шили, а коли мода на галстуки трохи відійшла, уважніше подивилися на сировину — дрібненькі шматочки шкіри. Їх можна обрізати, наприклад, трикутником... Трикутники шити ромбиками — виходить непоганий фігурний малюнок. Потім два шматки такого матеріалу з'єднати, обметати, підшити підкладочку — ну де, в якому магазині придбеш такий жилетик? Ніде. Тим більше, що школярі їх купують за 10 з лишком карбованців, а «фабричні» подібні речі (шкіра натуральна) коштують 80—90 карбованців.

Віра Миколаївна показує смужки білого й сірого хутра:

— Для різноманітності стали обторочувати. Брали в побутокмбінаті, із дому дівчатка приносили — зі старих пубок. Дівчата вивозили свій товар і на продаж. І в себе в Новомиргороді торгували. І в Милій Вищі. Держало з собою брали для примірки, все як слід. Виручені гроші покривали витрати на закупівлю тканин, зокрема, підкладочних.

37 дев'ятикласниць вправляються зараз у шитті й моделюванні. Олена Студінська, Лариса Ганул, Тетяна Матвійчук, Світлана Стопченко, Олена Кіреєва... Може, ці імена й не зазвучать як Діор, Зайцев, Карден, але, напевне, ні самі ці дівчата, ні їх друзі не переходитимуть кваліфікаційно на інший бік вулиці, коли назустріч їм буде дівчина (а за нею — ще одна) в такому, як у них, платті...

Хочете модний жилетик? Боюся, що в 3-й новомиргородській десятирічці ви його не придбаєте, бо й я сама бачила тільки заготовку — закінчені виробні нарозхват. А може, спробуєте самі пошити? Руки є, вчителі є, матеріал можна знайти, машини в школах теж є. Новомиргородці навіть розширили їх парк заводи «марці» власних виробів. Як розказує директор, їм узявся допомогти перший секретар райкому партії, подзвонив у Кіровоград на швейне об'єднання, може, щось там зайве знайдеться. А там як побачили ці самі жилетики, ахнули від захвату, дали дві здатні виконувати складні операції машини безплатно, у порядку шефства, і сказали, аби ще зверталися, моли треба.

Хочете гарний... що там нам знову мода пропонує? Дівчата з Новомиргорода, певно, вже знають...

М. Новомиргород.

Н. ДАНИЛЕНКО.

8

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 липня 1989 року

«Шукай же світла і свободи...»

або ЩЕ ОДНА ЗУСТРІЧ НА ДОВГОМУ ШЛЯХУ

Не хотілось би, щоб ці рядки були сприйняті тільки як розповідь про одного конкретного молодого художника, хоча саме цього вимагає жанр... Куди цікавіше було б вийти на більш обшири, торкнутися тем, які ми в силу своєї скромності (а може — безприликовості!) волею не зачіпали: мовляв, що користі нам, аматорам, говорити про найвищі злеті в мистецтві, це до лиця майстрам, а не нам, сірим...

Ван Гог, який тільки шукав власного неповторного шляху в мистецтві, писав у листі до брата з цього приводу і таке:

«...Тобі не раз доведеться відчувати, що ні ти, ні я не стали ще такими, якими сподіваємося стати; що нам ще далеко до батька

тут, — це добитися повної свободи, щоб, образно кажучи, писати те, що бачу, і таким, як бачу. Тільки так можна відійти від закорумбованих канонів, стати на власний шлях».

Мимоволі спливають знову в пам'яті слова Ван Гога із листа до брата: «Шукай же світла і свободи і не погрузай глибоко в життєвське болото...». Така небезпечна, вважає й Станіслав, існує; та сама існує й інша — збайдужіння до самого себе, заглибленості в самого себе, у процес творення, в суть явища: «Деякі наші «реалісти» бояться зобразити людей такими, якими вони є, — ось гляньте хоч би й на це «оптимістичне» полотно «Малюнки на будівлі»...

«Було: нащупаю ніби щось, — каже Станіслав про свою щоденну (іншим словом — «по денну») роботу з олівцем та пензлем, — але нема кому підказати, щоб

а дороги наші все не сходилися. Пройжджаючи через село Вільшанку Новоархангельського району, я кілька разів сходив на зупинці біля будинку правління колгоспу, розраховуючи застати там Станіслава, і щоразу чув: «Тільки-тільки десь поїхав!» або «Пішов недавно, мабуть, сьогодні вже не прийде!». Так що марно ступав я у зачинені на ключ двері колгоспної художньої майстерні, де було, певно, немало й нових робіт Станіслава Куйбіди — мого давнього знайомого, людини, яка на двадцять сьомому році свого життя усвідомила: без мистецтва жити не зможе...

Пригадую, розповідав мені: так любив малювати, що у школі, було, всі зошити пообмальовує. Тим вони й вирізнялися серед інших...

справи і колись, можливо, — що й до усвідомлення того, що життя не відбулося.

Згодом, викладаючи у Вільшанській середній школі біологію, молодий учитель і далі малював, малював... Але як не вистачало йому тих знань, що для всякого учня художньої школи є такими доступними! Станіславові було 27 років, коли його учениця Наталка Козаченко привезла йому з Москви набір олійних фарб. А він тоді навіть не знав, як їх розводити... Ну, та відсутність спеціальних знань компенсував природним хистом. І настав час, що про нього заговорили. За участь в обласній виставці-конкурсі самодіяльних художників його, дебютанта, було нагороджено дипломом першого ступеня. З успіхом пройшла й персональна виставка Станіслава Куйбіди в обласному центрі.

А він... Деякі свої картини роздавав друзям, деякі просто спалив, а деякі... Зістригаючи з них, виконавчих на пресованому папері, дорогі фарби, почав писати заново. Тільки на цей раз це були не жанрові картини, не пейзажі, а студійні роботи. Коли я спитав його, в чому справа, він сказав: «Починаю все спочатку! Від азів, як кажуть...».

І ось ми знову розмовляємо, як і перед цим. Тільки цю й попередню розмову розділяє шість років. Для нього це роки постійних студій, а тому числі і в Московському заочному інституті народного мистецтва на факультеті образотворчого мистецтва, де він вже на третьому курсі. Як і шість років тому, розмова наша — про художню творчість.

Станіслав КУЙБІДА: «Мені дуже пощастило. І не тільки тоді, коли, заживши покинути школу (відчуваю — то не моє!), влаштувався працювати художником-оформлювачем у колгосп імені Жовтневої революції. Мені пощастило ще й на зустрічі із залюбленими в живопис людьми. Мабуть, не треба зайвий раз пояснювати, що одна зустріч із професійним художником може дати аматорові більше, як місяці, а то й роки заочного навчання. А коли таке спілкування стає правилом, то сам розумієш — це свято для того, хто прагне творити.

Для мене таким товаришем у трудах праведних став Сашко ОБРАЗОН, який нині навчається в Київському художньому інституті на скульптурному факультеті. А до цього, майже чотири роки тому, він приїхав після закінчення Одеського театрального училища, щоб працювати в Новоархангельській художній майстерні. Ми недовго познайомилися і протягом двох років мали можливість спілкуватися. Не тільки говорили про мистецтво, але й писали разом. І на природі, і в майстерні.

Я запитав Станіслава: — Але, звичайно, головне в житті художника — це те, що зробив він сам?

Він відповів після деякої паузи: — Безперечно! Правда, я ще не вважаю себе художником у повному розумінні цього слова. Але нині моє життя проходить у кількох площинах. Це моя робота художника-оформлювача, яка дає мені хліб насущний, та навчання в університеті мистецтв. А є й ще одна площина — це пошук самого себе. Не обмежую себе жодним стилем або жанром. Адже на певному етапі техніка живопису стає вже не метою, а засобом для самовираження».

У цих словах планую Станіслава таким, яким його знаю здавна. Тобто — людиною розкутою, яка не визнає сухих догм і канонів. Людиною, яка не буде виправдовувати половинчастості й недововленості. І яка любить мистецтво, а не себе в ньому. Всі ці роки, поки ми розминалися в цьому житті, він день у день скоплював вражіння з життя, повний невтомної праці — малювати. І нині кожен день його починається так: влаштується з олівцем та ескізом на впротити телевізора (іде саме передача «120 хвилин») і намагався, як сам каже, «піймати мить», тобто перенести на папір те, що бачить в голубому екрані... А потім увесь день, поки на ногах, кожну вільну хвилину використовує для того, аби малювати, малювати...

Втім, бувають і винятки — тоді, коли, відклавши пензель або олівець, бере до рук скрипку і смічок, що й досі, як і шість років тому, лежать на столі у його майстерні. І тоді вже настає час для музики...

П. СЕЛЕЦЬКИЙ,
О. БОСІЙ (підготував інформацію).

Новоархангельський район.

У КОЛІ МУЗ

Із думок мистецтвознавця А. Перюшшо про Поля Гогена:

«...Музиканти тішать свій слух, а ми з нашим ненаситним, жадливим зором, ми насолоджуємося без кінця. Ось і зараз: я піду обідати, тваринне в мені задовольнить свій голод, але спраги мистецтва мені не вдоволювати ніколи...»;

* * *

«...Сірого не існує. Кожен предмет має абсолютно визначену форму, колір і чіткий контур. Мета художника — розпізнати їх».

* * *

«...Перш ніж розпочати картину, треба знати її напам'ять. Інакше нічого не вийде. Краще писати картину спочатку, ніж виправляти. Він писав повільно, без поспіху, «м'якими, пружними, обережними порухами...».

9

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 липня 1989 року

Я інших; що нам ще не вистачає твоєї дості, простоти, чесності; простим і правдивим одразу не станеш. І все-таки треба вистояти до кінця, а значить, перш за все, набратися терпіння: хто вірить, той не поспішає...».

Я БУВ дуже вражений, коли в інший час і за інших обставин почув майже те саме з уст свого давнього знайомого Станіслава Куйбіди. Ні, він не цитував епістолярій Ван Гога. І все, про що ми говорили з того моменту — то був підсумок тривалих і напружених Станіславових студій, пошуків, помилок, розчарувань і нечастих знахідок. Треба було, щоб чимало живописних, графічних, акварельних проб вийшло з-під його руки, аби він дійшов висновку, який так перекується зі словами французького мистецтвознавця Ор'є, сказаними з приводу творчості іншого самоука — Гогена.

«Природна й кінцева мета живопису, як і всякого мистецтва, не може бути в прямому зображенні предметів. Його вища мета — виражати ідеї своєю особливим мовою. І для того, хто взяв за мету виразити абсолютну сутність... предмети як такі не мають цінності. Вони можуть існувати для художника як знаки. Вони — літери неохватного алфавіту, складати із яких слова здатен тільки талант...».

Уявляю собі усміх якогось чистача-сметлика: мовляв, нащо ці розмови про літери й слова, чині краще — чини одразу зі слів! Режон у цьому, що сама наявність художницького таланту ще не є гарантією того, що митець відбудеться. Потрібна ще й напружена, цілеспрямована робота над самим собою. Причому — робота без усіляких гарантій на успіх.

Кажемо про це все Станіславові і чуємо від нього раптом таке: «А я собі й не хочу ставити за мету якийсь конкретно стиль чи напрям. Для мене мета — сам процес творення, живописання чи малювання. Єдине, що хотів би я

закріпити здобути... І знову блукаєш у сутінках незнання, шукаєш вже давно відкриті іншими. І кризь навалу образів (як у поезії — через «тонни словесної руди») приходиш нарешті до переконання: треба шукати неповторне, головне в загальному, буденному».

І далі: «Шевченкові забороняли писати й малювати, а він творив... Зараз же усім можна, та ніхто не хоче! Чи не тому, що поменшало в нашому житті добра, людяності, любові?.. Але ж усе на любові держиться! До справи, до людини, до землі... Ось зараз говоримо про кризу нашого села, сільського господарства. А хіба це в тому суть, що систематично викоринювали «дрібнобуржуазні інстинкти», а з ними — і любов до землі? От і збайдужіли селяни до всього, що стідало життя його предків».

Ми розглядаємо численні альбоми, які роками заповнював С. Куйбіда своїми графічними вправами, акварелями. Мій колега-художник каже: «Серед цих малюнків є просто віртуозні — точна лінія, природність, самодостатність образу, нічого зайвого... До слова, колись художника Луїса Ортегу запитували жартома, чи можна створити витвір мистецтва при відсутності інтелекту. Так от, я в цих роботах бачу саме зблиск інтелекту, і в той же час відчувається спонтанна природність цих вправ...».

«Коли переглядаю наш мистецький журнал, — зауважує Станіслав, — то доходить висновку, що в перебудові, в утвердженні нового мислення найбільше відстає саме образотворче мистецтво. Художники, яких друнують, обмежують здебільшого тим, що «показують біцепси», тобто — хизуються своїм умінням, демонструють свою обізнаність із усіяними стилями та напрямками живопису. А натура для них, схоже, — тільки привід для демонстрації «власної техніки».

Ми говорили про речі цікаві й непрості, і разом з тим я намагався увесь час точно згадати, скільки ж це років ми не бачилися. Якось так воно складалося, що після нашої чергової зустрічі наприкінці 1982 минав рік за роком,

Та й книжкам діставалося. І дивно дивне: нікому тоді — ні самому Станіславові, ні друзям його та вчителям не приходило на думку, що то в ньому проникається художник, що то були перші неспівмірні й незграбні порухи душі задоволеної у світ, сповненої нечистого ще прагнення самовираження.

Дечого він таки навчився і в шкільні роки: хоч яким далеким від справжнього мистецтва видається нам, скажімо, малювання стінних газет, але й воно послужило тому, що він дедалі вправніше тримав у руках олівець. Та і тоді, й довгий час по тому йому бракувало головного: знання основ образотворчого мистецтва. Звісно: де б він міг їх здобути; народився у невеликому селі поблизу Новоархангельська. Закінчивши восьмирічку, пішов навчатися до Новоархангельської десятирічки. І в одній, і в другій школі його, як кажуть, задіювали у стінгазеті. Хвалили за вроджений талант, постукували по плечу — молодець, мовляв! — але нікому не спадало на думку, що молодцеві потрібне серйозне навчання, справжня художницька школа.

Іноді думаю: був і в нашому класі хлопчик, який гарно малював, та ще й нерідко просто на уроках, за що не раз мав зауваження від учителя. То може, і в нього був талант — але позичений, а власний? І, може, загубився той талант, перебіг на ніщо, бо не розвивався, не вдосконалювався? Не знаю. Хочеться вірити оптимістичному — «Справжній талант завжди знайде свою дорогу!». Але ж не дарма, певно, частенько доводиться нагадувати оті ледінькі слова: «Талант треба берегти!».

Мені важко судити, чи завжди помічали й берегли люди ті іскри таланту, що являли себе в малюнках Станіслава Куйбіди. Віл так і не вчився в художній школі! Хоча після служби в рядах Збройних Сил викладав малювання в одній із сільських шкіл (була вакансія). І поступив на навчання в Уманський педагогічний інститут на біологічний факультет.

Отак, всупереч нездоланному протязі до творчості, він ставав на шлях, який неминує мав би завести його вбік від улюбленої

СПОРТ

● ДО ПІДСУМКІВ ПЕРШОГО КОЛА ЧЕМПІОНАТУ СРСР З ФУТБОЛУ СЕРЕД КОМАНД ДРУГОЇ ЛІГИ.

● А ТИ, ШАНОВНИЙ БОЛІЛЬНИКУ, ПЕСИМІСТ? ЧИ УСЕ Ж ОПТИМІСТ?

● «ЗІРКА» — В «ДЕСЯТЦІ» ХТОСЬ СМІЄТЬСЯ, А ХТОСЬ І... ВІРІТЬ. ЧОМУ?

10

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

15 липня 1989 року

МАКСІ-ШОУ В МІНІ-ШТАНЯХ

Вітаємо! Нарешті і в нашому місті офіційно народилася жіноча футбольна команда (подібні вже є в більшості обласних центрів республіки). Після двомісячного освоєння азів великого футболу наша збірна міста вийшла на зелений килим стадіону СК «Зірка», аби померитися силами з досвідченою зарубіжною командою — «Максимум» (Загреб, Югославія).

Але з перших хвилин ми бачили на полі лише чотирьох наших дівчат. Усі інші — гравці кіровоградського «Хіміка» — хлопці. Так, так з неодноразовими чемпіонками Югославії нашим дівчатам суперничати ще ранувато. І навіть кременезним хлопцям, як показав матч, було нелегко боротися з атлетичними югославками.

Але про все по-порядку. Югославки приїхали в Кіровоград в рамках турне по Радянському Союзу. Перший матч вони провели у Львові з хлопцями із місцевої ДЮСШ. Програвши 0:4, максимумки виявили величезну волю до перемоги і подолали таки лівів'ян — 5:4!

Отож настрої у гостей перед

матчем у Кіровограді був піднесений. Це було помітно навіть під час розминки, до речі, дуже своєрідної і цікавої. Керувала нею капітан команди Марія Матузіч, а вправі дівчат дещо нагадували... комплекс фізичних вправ ранкової зарядки.

І ось судді на полі. Головний арбітр В. Алексєєнко (Кіровоград) вже готовий дати сигнал на початок гри, аж тут гостей з Югославії привітав кіровоградський дитячий хореографічний ансамбль «Пролісок» (керівник А. Коротков). Протягом 10 хвилин учасники зустрічі і глядачі мали змогу поринути у неповторний світ мистецтва визнаного колективу.

Початок першого тайму пройшов за переваги «Зірки» (так була названа наша команда). Хлопці грали спокійно, розсудливо, дещо академічно. Уже на другій хвилині вони вивели на порожні ворота нашого капітана Тетяну Мотузенко, яка не схилила — 1:0. Однак гості через шість хвилин під час тривалої атаки добились 11-метрового, який невідпорним ударом реалізувала (теж капітан) Марія Матузіч. Наша команда у першій половині гри ще раз добила успіху: це Олег Коломієць завершив зусилля партнерів і партнерш —

2:1. До закінчення першої 35-хвилинки максимумки ще двічі реально загрожували воротам «Зірки», але зрівняти рахунок так і не змогли.

По перерві тренер «Зірки» майстер спорту Юрій Іванович Горожанкін поступово замінив хлопців на дівчат. І, ясна річ, цим скористалися югославки, яким усе частіше вдавалися гострі прориви у штрафний майданчик господарів. За 15 хвилин до закінчення матчу Ангела Маслач зрівнює рахунок. Четверо хлопців, що залишилися на полі у складі «Зірки», даючи пограти нашим дівчатам, усе рідше проявляють себе в тому чи іншому епізоді. А югославки, відчувши це, атакують усе настирніше. Наша голкіпер кілька разів ліквідувала загрозливі становища, але наприкінці матчу була безсила після удару Ліліани Чабак.

Матч завершувався під оплески глядачів. На полі вже були майже одні дівчата! Але югославки більші забили не змогли. Тим не менш, фінальний сиестон зібрав їх у гурт і вони палко вітали одна одну із

заслуженою перемогою. Та варто привітати і наших дівчат, котрі лише за два місяці тренувань (порівняймо: «Максимум» існує вже 8 років!) зуміли переконливо виявити про цілком ймовірні вітні перспективи.

Кращими гравцями матчу визнані воротар «Максимум» Лесна Кокроїч та Тетяна Руденко.

Залишається подякувати кооперативу «Фотон» за організацію чудового спектакля. Дякували нам югославки, яких журналісти і «Молодий комунар» зустріли після матчу на площі імені Кірова. Передача не було, але ми прекрасно розуміли одне одного. Зокрема, загребським дівчатам дуже сподобалося наше затишне місце. «Кіровоград-во!» — вигукнула одна із спортсменок, піднявши вгору великий палець. Це був не просто знак поваги — це від душі. На другий день «Максимум» грає в Олександрії зі збіркою ветеранів міста. В основний час була зафіксована нічия — 7:7. По пенальті — 15:3 — виграли югославки.

Гості поїхали в Дніпропетровськ, а в нашій пам'яті незабутня зустріч у Кіровограді зринатиме ще довго. Уже хоча б тому, що вона була першою!

А. ШПАН.

ПЕСИМІСТИЧНИЙ ОПТИМІЗМ

«КОМАНДА Є»?

Після закінчення першого кола футбольної першості-89 у шостій зоні другої ліги доводилося мені чути й таке: «Не можу стверджувати, що після другого кола «Зірка» буде в буферній зоні, але — команда в Кіровограді є».

Чимось знайомим (ще з тих часів!) повіяло на мене від цього роздуму. «Була» в Кіровограді команда і у сімдесят п'ятому, коли посіла 5-те місце (хоча мала бути в призерях), «була» вона і у вісімдесят третьому, коли падала на дно турнірної таблиці, але підіймалася на 17-те місце з нижнього двадцять шостого. Та, мабуть, від двох згаданих сезонів (так само, як нинішнього) задоволення кіровоградський болільник не одержав. Лише деякі матчі збереглися в його пам'яті...

А, можливо, досить нам приховувати власні футбольні біди під несерйозним «команда в Кіровограді є»?

Можливо, настав час оцінювати її можливості і сили не за окремими іграми, а за дійсним місцем в турнірній таблиці?

Може — менше ілюзій, а більше — реалій?

Колись говорили, що гравці другої ліги заробляють менше інших. Та секрету немає, що із спонсорством кооперативу «Фотон» матеріальний стан червонозорівців-футболістів мав підвищитися. Втім — тільки природним шляхом. Вигравай — і заробляй. Премії за виграш під час першого візиту турне (Чернівці — Ужгород — Івано-Франківськ) зросли до зоряних вершин (майже в три рази!). Та не було виграно жодної гри! Лихо «номер один» — гравці «Зірки» не можуть переламати себе, зробити неможливе, повірити в свої сили. Все це довели домашні матчі з лідерами зони.

Один із футбольних статистиків вирахував, що до вісімдесят п'ятого року «Зірка» була самим безпечним суперником для лідерів зони. 40,3 процента очків в матчах з чемпіонами України на рівні другої ліги був взірцем для інших команд. Нині ж — нульово нічия з «Волинню» та поразка від «Кривбаса» (2:3).

Так і хочеться спитати: а хто ж був кориснішим для «Зірки» — тоді першорозрядник Олег Кацман, чи нині майстер спорту Микола Федоренко, тоді знову таки першорозрядник Юрій Касьянкіч чи нині майстер спорту міжнародного класу Олександр Хапсаліс, тоді — Олександр Смиченко чи нині Андрій Ділай — (який вже після двадцять другого туру подався до Львова, а «вплив» у Нікополі)?

Якось Михайло Паламерчук сказав: що за життя! Весною була гра — бракувало очок, нині — немає гри, а з'являються перемоги. Згоден з захисником «Зірки» (до речі — одним з кращих в цьому нелегкому сезоні). Згоден в тому, що нині від «Зірки» можна чекати будь-яких несподіванок. Погано тільки, що несподіванок неприємних було трохи більше, ніж радісних.

Давайте не будемо форсувати подій мріями про буферну зону 1990 року, адже «Зірка» там робити нічого. А перш за все — розберемось у дійсних прорахунках нашої футбольної будови (від фундаменту — в обличчя дитячого футболу до вершини — футбольної «Зірки»). Це дасть більшу користь не тільки тим, хто сьогодні виходить на футбольне поле під марш Блантера, а й тим, хто постійно займає місце за межами поля, аби принести м'яча, який «забив» за ворота «сильним та неточним ударом» один з його кумирів.

Сергій БОНДАРЕВ.

«МЕТЕОРИТ»

ЩЕ СПАЛАХНЕ НЕ РАЗ...

Не знаю, не знаю... Звичайно, місце, яке займає «Зірка», мене теж не задовольняє: хочеться бачити наших серед лідерів. Однак не забуваймо: попереду половина шляху. І якщо вельми резонно припустити, що багато команд весною форсували спортивну форму (тренери багатьох команд другої ліги йдуть на це ледь не свідомо: від них вимагають скоростиглих результатів), то цілком ймовірний їхній спад літом — восени створить для «Зірки» хороші умови влучити таки в «десятку». Потенціал, як показали заключні матчі першого кола, у «Зірки» високий: розігралися визнані майстри — Федоренко, Хапсаліс, Самофалов, Трубніков, а їх охоче підтримали молоді Тулайдан, Степашко, Шелест і якоюсь мірою Денисенко. Справа в самих гравцях: їм часто не вистачало відповідного настрою на матч. Згадаймо безбарвні домашні матчі з «Нафтовиком» (2:2), «Авангардом» (0:0), «Суднобудівником» (0:0), де наші суперники без особливих зусиль заробили по очку. Однак матчі з «Дніпром» (3:2), «Поліссям» (1:0), «Океаном» (1:0), тернопільською «Нивою» (1:0), СКА (1:0), та й програні з «Кривбасом» (2:3) засвідчили: кіровоградці за добром виконавців, тактичним веденням гри, технічною оснащенням гравців здатні перебувати в десятці. Засвідчили, можливо, не для всіх — серед болільників «Зірки» немало максималістів.

Що ж, сама «Зірка» і має розвіяти їхні сумніви щодо своїх можливостей. І тут вагоме слово може сказати головний тренер І. Д. Шандор, який хоч і дещо повільно, але усе ближче до мети — створити боекзотний колектив однодумців. Зараз на підході кілька молодих перспективних гравців, котрим Іштван Діордьович усе частіше довіряє місце в основному складі. Найкраще вони показали себе у матчі з... чемпіоном СРСР дніпропетровським «Дніпром».

Я, звичайно, далекий від думки захвалювати нашу футбольну команду. Бо вона, похвала, не підкріплена серйозним і вдумливим аналізом недоліків, просто заколисує і може ввести в оману.

Тільки брак місця на газетній полосі не дозволяє мені подискутувати з приводу стосунків команди і болільників. Скажу тільки, що мені імпонують ті любителі футболу, які глибоко і всебічно, без панікерства та істерії, розбираються у футбольних тонкощах, а значить і ті, котрі за окремими епізодами бачать обличчя команди, справжні причини її успіхів і невдач. Бо репліки на зразок «чайники», «гусак», «козел», і... ще кілька нелітературних характеристик футболістів окремими болільниками настрою гравцям не додають. Саме того, якого бракує «Зірці». Того, через брак якого ми втратили кілька дорожочинних очок. В той же час дотепний жарт болільника, стоголосся трибун з приводу забитого м'яча, групи «фанів»... — я — за! Бо все це надає футболу того мажорного забарвлення, тієї неповторності, того райдужного настрою, за що ми його так любимо!

А підкріпити цю любов нам допоможе «Зірка». У другому колі зі швидкістю кур'єрського експреса помчить вона в групу лідерів. Чи може тренери і гравці команди готові мені заперечити? Не думаю...

Анатолій БЕЗТАКА.

ТАБЛИЦЯ РОЗИГРАШУ
ЗА СТАНОМ НА 4 ЛИПНЯ

	І	В	Н	П	М	О
«Волинь»	25	16	5	4	46—22	37
«Нива» Тр	25	14	6	5	35—23	34
«Кремень»	26	13	8	5	34—21	34
«Кривбас»	25	14	5	6	39—26	33
«Буковина»	24	11	11	2	25—12	33
«Закарпаття»	26	14	4	8	29—27	32
«Зоря»	26	12	7	7	39—29	31
СКА Од	26	8	14	4	26—16	30
«Нива» Вц	25	11	7	7	30—18	29
«Ворскла»	25	10	8	7	25—23	28
«Полісся»	27	8	11	8	23—23	27
«Поділля»	25	11	3	11	27—24	25
«Прикарпаття»	26	10	5	11	27—30	25
«Зірка»	26	7	11	8	22—24	25
«Маяк»	26	10	4	12	18—30	24
«Торпедо»	25	9	6	10	16—23	24
«Нафтовик»	25	8	8	9	27—26	24
«Чайка»	26	9	5	12	31—40	23
«Колос»	24	7	8	9	25—24	22
«Дніпро»	26	6	10	10	24—32	22
«Океан»	26	9	3	14	26—32	21
«Динамо»	26	7	7	12	28—35	21
«Суднобудівник»	26	5	10	11	19—30	20
«Новатор»	25	5	7	13	27—37	17
«Кристалл»	25	5	6	14	29—38	16
«Авангард»	25	4	8	13	12—32	16
«Шахтер»	26	5	5	16	27—49	15

3 17 по 23 липня

понеділок

17 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Футбольний огляд. 9.05 — Мультифільми «Пригоди капітана Врунгеля». 1—3 серії. 9.35 — У світі тварин. 10.35 — Гімнасти з Владимира. Виступ духових оркестрів. 15.35 — «Бюрографія для прокурора». Документальний фільм. 16.35 — Здрастуй, музики! 17.15 — Прем'єра документального фільму «Останній бій. Хроніка періоду перебудови». 17.35 — Відкритий рояль. 18.05 — «Журавель у небі». 18.35 — Прем'єра мультифільму «Бермудське кільце». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Пісня-89. 19.15 — Рада директорів: суперники чи партнери? Про досвід нових методів господарювання у Держкомвидав ЦСР. 19.45 — Е. Хемінгуей. «Острови в океані». Телевистава. 21.00 — «Час». 21.40 — Продовження телевізії «Острови в океані». 23.10 — «Згадай, мій браття, Русі славу». Музична програма за участю ансамблю Московського військового округу. 23.45 — Сьогодні у світі. 0.05 — «Маленькі трагедії». Телефільм. 1 серія. 1.32 — Новини. 2.50 — «Місто нове, місто стародавнє». Документальний телефільм.

▲ УТ
16.30 — Новини. 16.45 — Сонячне коло. 17.30 — Народовладдя. Ради і регіональні господарства. 18.00 — Фортепіанні дуети Моцарта та Шостаковича. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.50 — Мультифільм. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Час рішення — час дій». Роздуми директора. 20.00 — Концерт оркестру народних інструментів і тріо бандуристів Українського телебачення і радіо. 20.30 — Огляд листів. «Довір'я». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Кубок СРСР з футболу. 1/16 фіналу. «Динамо» (Київ) — «Кайрат». 22.25 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Ця набридлива оса». Науково-популяр-

Увага! Увага! Увага!

Міський громадсько-політичний клуб «Перевесло» 17 липня о 18.30 запрошує продовжити розмову на тему «З'їзд і ми». Цього разу обговорюватиметься проблема міжнародних відносин.

Другу частину вечора складуть розповіді «3 італійських вражень».

ний фільм. 8.45 — «Радісна думка». Фільм-концерт. 9.15 — Документальні телефільми «Заповідник Азас». «На пам'ять про курорт». 9.55 — Італійська мова. 10.25 — Об'єкти. 11.00 — Новини. 11.10 — Фільм — дітям з субтитрами. «Дивак з п'ятого «Б»». 12.35 — «А в хорі мій голос чути...». Концерт-нарис про народний хор «Вечірка». 13.00 — Новини. 13.10 — Театр одного актора. П. Ершов. «Горбокопчик». Читас О. Табанов. 17.00 — Новини. 17.10 — Фільми студії союзних республік. «Чора». Художній фільм. Вперше. 18.35 — Л. Боккеріні. Соната ля мажор для віолончелі і фортепіано. 18.45 — Служу Радянському Союзу! 19.45 — Вечірня назка. 20.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільми студії союзних республік. «Чора». Художній фільм. Вперше. 23.05 — Новини.

вівторок

18 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільми «Пригоди капітана Врунгеля». 4—6 серії. 9.05 — Е. Хемінгуей. «Острови в океані». Телевистава. 11.50 — Це було... було... 15.35 — «Долі-задрісіні на зло». Документальний фільм про життя і творчість письменника М. Островського. 16.05 — Прем'єра мультифільмів. 16.00 — Музичні зустрічі. Кишишф Якович. 17.05 — «Минуле ще попереду». Документальний телефільм. 17.35 — Народна творчість адигів. 18.15 — Мультифільми «Аліса в країні чудес». 1—3 серії. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Прем'єра документального телефільмів. «Пропар на вежі Гедімінаса». «Через чотири місяці». Фільми розповідають про події, які відбуваються в Литовській РСР в період перебудови. 20.15 — Спорт, любов і фантазія. Кіноконцерт. 21.00 — «Час». 21.40 — На ваші прохання. Друга зустріч з Володимиром Мінніним і Московським камерним хором. 23.15 — Сьогодні у світі. 23.30 — Юрій Любимов у Москві. 0.20 — «Маленькі трагедії». Телефільм. 2 серія. 1.32 — Новини. 1.37 — Спортівна програма. 2.07 — «Відлуння нашої юності була». Передача про М. Кристалінську. 3.17 — «Янгантау». Документальний телефільм.

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Собаке серце». 1 та 2 серії. 10.30 — «Доброго вам здоров'я». 12.00 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — «Господарем на землі». 17.40 — Музичний фільм «Він та вона». 18.00 — Документальний телефільм «А місто стоїть над Волгою». 18.30 — Грає ансамбль «Мелодія». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — До 50-річчя возз'єднання Західної України з Українською РСР у складі СРСР. «Тисяча кроків на схід». Телевистава. 20.25 — Реклама, оголошення. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Все про кіно. 22.50 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — «На ліжбищах морських звірів». Науково-популярний фільм. 8.45 — Пісні і танці народів СРСР. 9.15 — «Душа в заветной лире». Фільм-концерт. 9.55 — Французька мова. 1 рік навчання. 11.00 — Новини. 11.10 — «Хвилі Чорного моря». Художній телефільм. 1 серія. 12.20 — «Сибір на екрані». Кіножурнал. 12.30 — Французька мова. 2 рік навчання. 13.00 — Новини. 13.10 — «Чора». Художній фільм. 14.35 — Ритмічна гімнастика. 17.00 — Новини. 17.15 — Держтелерадіо Вір-

менської РСР. Програма телебачення Вірменії. 18.45 — «Капітошана». Мультифільм. 18.55 — Ритмічна гімнастика. 19.25 — Про час і про себе. А. Ахматова. 19.45 — Вечірня назка. 20.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. 21.00 — «Час». 21.40 — «Багаті квартали». Художній фільм. 1 серія. Вперше. 23.10 — Ранкова пошта (повтор). 23.40 — Новини.

середа

19 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільми «Пригоди капітана Врунгеля». 7—9 серії. 9.05 — Спорт, любов і фантазія. 9.50 — Прем'єра документального телефільму «Випробування довір'ям». Про директоров Київського авторемонтного заводу Л. П. Шведова, якого обрали на цю посаду колективом. 10.20 — Клуб мандрівників. 11.20 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». Танцює національний ансамбль Ірану. 15.35 — Музична скарбниця. Концерт Державного камерного оркестру СРСР під керівництвом В. Третьякова. 16.15 — Фільм — дітям. «Малюнки і компанії». 1 серія. 17.00 — Історія і сучасність. Зустріч Істориків і публіцистів. 18.05 — Мультифільми «Аліса в Задзеркаллі». 1—4 серії. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — До національного свята Нікарагуа — Дня революції. Прем'єра документального телефільму «Біла підніжжя Момотомбо». 20.00 — Літературно-художній відеоналіз. Частина 1. 21.00 — «Час». 21.40 — Літературно-художній відеоналіз. Частина 2. 23.10 — Сьогодні у світі. 23.30 — «Маленькі трагедії». Телефільм. 3 серія. 0.40 — Новини. 0.45 — Телевізійне знайомство. Микита Михалков. 2.12 — Це було... було...

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Про бідного гусара замовте слово». 1 та 2 серії. 11.50 — «Село і люди». Хто допоможе зозулі? 12.20 — Все про кіно. 13.30 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — «Манук — відважне серце». Лялькова вистава. 17.30 — «Веселка». Павлісний казки. (Кіровоград). 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Співає Ярослав Гнатюк. 20.05 — «Усім миром». Громадсько-політична програма. 20.35 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Шура і просвіряня». 23.05 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — «В країну вулканів за зеленим голубом». Документальний фільм. 8.35 — Джерела. 9.10 — Літературні читання. Г. Троєпольський. «Білий Бім чорне вух». 9.45 — Мультифільм. 9.55 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.25 — «Північні дзвони». Фільм-концерт. 11.00 — Новини. 11.10 — «Хвилі Чорного моря». Художній телефільм. 2 серія. 12.15 — «Автопортрет з квітами». Документальний телефільм. 12.30 — Німецька мова. 2 рік навчання. 13.00 — Новини. 13.10 — Концерт лауреатів VIII Міжнародного конкурсу ім. П. Чайковського. 17.00 — Новини. 17.15 — Держтелерадіо Азербайджанської РСР. 18.00 — «Де Черемоша хвилі хлопчучуть». Фільм-концерт. 18.45 — «У зоопарку — ремонт». Мультифільм. 18.55

четвер

20 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільми «Пригоди капітана Врунгеля». 10—13 серії. 9.15 — Свято національного мистецтва народів Півночі, Сибіру і Далекого Сходу. 9.45 — Документальні фільми «Планета Сатпаева». «Давид Набадзе». 10.35 — «Слівуючою силою камінь окрилений». Фільм-концерт. 11.05 — Людина. Земля. Всесвіт. 15.35 — Концерт білоруської пісні. Виступ фольклорного ансамблю «Волочевники». 15.50 — Фільм — дітям. «Малюнки і компанії». 2 серія. 16.55 — Діалог з комп'ютером. 17.40 — Прем'єра документального фільму «Ти заспокой мене». 17.50 — ...До шістнадцяти і старші. 18.35 — Сьогодні у світі. 18.50 — Прем'єра документального телефільму «Інтерв'ю біля пам'ятника Свободи». Про події, які відбуваються в Латвії в період перебудови. 19.55 — Гра в детектив. Телевистава. Випуск 4. «Будні інспектора». 21.00 — «Час». 21.40 — «Хто, якщо не ми? Пошуку триває». 22.05 — Зірки Іспанської опери. Т. Берганса, Х. Аррагалль. 22.56 — Сьогодні у світі. 23.40 — Музичний додаток до програми «Чортове колесо». 0.35 — «Діти сонця». Телефільм. 2 серія. 2.05 — Новини. 2.10 — «Володимир Висоцький». Передача. 2.58 — В. А. Моцарт. Симфонія № 15 соль мажор у виконанні оркестру «Віртуози Москви».

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Загадковий спадкоємець». 1 та 2 серії. 11.30 — Здрастуй, друг. Американо-американські школярі в Криму. 12.00 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — «Колентів і п'ятирічка». 17.25 — Музичний фільм «Подолання». 18.00 — Документальний фільм «День поминання». 18.30 — «Народні таланти». (Фольклорний ансамбль С. Грілісі Олександрівського району на Кіровоградщині. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Земля моя». Великі проблеми малої річки. 20.10 — Українські народні пісні в обробці Л. Ревуцького. 20.35 — Інтерреклама фірми «Арбоньюс». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Студентський канал. 23.10 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — «Загадки бухти Кратерної». Науково-популярний фільм. 8.45 — Спогад. Музична програма. 9.10 — Літературні читання. Г. К. Андерсен. «Казки і історії». 9.55 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.25 — Мультифільм. 11.00 — Новини. 11.10 — «Хвилі Чорного моря». Художній телефільм. 3 серія. 12.20 — «Така робота». Документальний телефільм. 12.30 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 13.00 — Новини. 13.10 — Концерт музичного фольклору Туркменської РСР. 13.40 — Російська мова. 17.00 — Новини. 17.15 — Держтелерадіо Української РСР. «Темп». Кераміка — матеріал майбутнього. Програма Українського телебачення. 18.00 — З наших фондів. Концерт симфонічного оркестру СРСР. 18.45 — «Казка про золотого півника».

Мультифільм. 19.15 — Концерт гітариста Е. Вепаско (Мексика). 19.45 — Вечірня назка. 20.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. 21.00 — «Час». 21.40 — «Багаті квартали». Художній фільм. 3 серія. 23.15 — Новини.

п'ятниця

21 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Мультифільми «Дівчинка і слон», «Зайчєня і муха». 9.05 — «Палац в аулі». Про творчість народів Північного Кавказу. 9.30 — «Домовик». Документальний фільм про хранителя Державного Музею-заповідника О. Пушкіна С. Гейченна. 10.00 — Гра в детектив. Телевистава. Випуск 4 — «Будні інспектора». 11.05 — «На пісенній вулиці». Концерт хору російської пісні Держтелерадіо СРСР. 15.35 — Портрет сучасника. Документальні телефільми «В інтересах справи». «Джерело». 16.15 — Прем'єра мультифільму «Я повернуся до тебе дощом». 16.30 — Р. Шуман. «Назнові картини» для альта і фортепіано. 16.50 — До Дня національного свята Бельгії. Програма Бельгійського телебачення. 18.00 — Імпульс. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — «Ми шукаємо Кляксу». Мультифільм. 19.15 — Заспіваймо, друзі! 21.00 — «Час». 21.40 — «Голод серця». Художній телефільм. Прем'єра. 23.05 — Це було... було... 23.25 — Сьогодні у світі. 23.40 — Музичний додаток до програми «Чортове колесо». 0.35 — «Діти сонця». Телефільм. 2 серія. 2.05 — Новини. 2.10 — «Володимир Висоцький». Передача. 2.58 — В. А. Моцарт. Симфонія № 15 соль мажор у виконанні оркестру «Віртуози Москви».

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Шура і просвіряня». 10.40 — Музичний фільм «Вічно живі мотиви». 11.20 — Виробничу гімнастику. 11.30 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — «Колентів і п'ятирічка». 17.25 — Музичний фільм «Подолання». 18.00 — Документальний фільм «День поминання». 18.30 — «Народні таланти». (Фольклорний ансамбль С. Грілісі Олександрівського району на Кіровоградщині. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Земля моя». Великі проблеми малої річки. 20.10 — Українські народні пісні в обробці Л. Ревуцького. 20.35 — Інтерреклама фірми «Арбоньюс». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Студентський канал. 23.10 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — «І помах слухняного крила». Науково-популярний фільм. 8.35 — Концерт хорової музики. 9.25 — Мультифільми. 9.55 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.25 — «Роздириння». Документальний телефільм. 11.00 — Новини. 11.10 — «Хвилі Чорного моря». Художній телефільм. 4 серія. 12.10 — Е. Гріг. Балада. Теорія. 12.20 — Англійська мова. 2 рік навчання. 13.00 — Новини. 13.10 — 3 глибини душі. 13.55 — Ритмічна гімнастика. 17.00 — Новини. 17.15 — «Небезпечна людина». Художній телефільм. Прем'єра. 18.25 — «Лотос». Мультифільм. 18.35 — Ритмічна гімнастика. 19.05 — Екран документального фільму. Прем'єра документального телефільму «Без строку давності». 19.45 — Вечірня назка. 20.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. 21.00 — «Час». 21.40 — Футбол. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Тбілісі) — «Торпедо».

2-й тайм. «Жальгіріс» — «Дніпро». 2-й тайм. У перерві — 22.30 — НТД. Інформаційний випуск. 23.35 — «Небезпечна людина». Художній телефільм. Прем'єра.

субота

22 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)
6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Домашня академія. 9.05 — Музичний момент. 9.40 — Живи, Земле. 10.40 — В майстерні художника. Ж. Жакипов та Е. Токмалієв. 11.00 — Розмова по суч. 12.30 — Російський краї. 13.20 — У країнах соціалізму. 13.50 — Прем'єра документального телефільму «Чи зможемо утриматись?». 1 і 2 серії. Про процеси демократизації в Естонії в період перебудови. 15.55 — Пісня-89. 16.10 — До національного свята — Дня відродження Польщі. 17.10 — Очевидне і неможливе. 18.10 — 15 хвилин з життя жінки. 18.25 — Планета. Міжнародна програма. 19.25 — Фільми і роси Василя Шукшина. «Живе такий хлопець». Художній фільм. 21.00 — «Час». 21.40 — Це ви можете. Нові експерименти А. Чумака. 22.10 — Мультифільми для дорослих. «Знаючі картини». «Знайомі обличчя». «Перетворення». 22.40 — Музичний ринг. Польща (М. Островська) — СРСР (Ж. Агузарова). 0.30 — «Летюча миша». Телефільм. 1 і 2 серії. 2.43 — Новини. 2.48 — Киноконцерт «Звучать спогади...».

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 — «Зустріч школярів з поетом Д. Павличком». 11.45 — Кінофільм «Історія відпущення, що не відбулась». 12.05 — В Концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 — Новини. 13.10 — Запрошення до сценарії. 13.25 — «Художня панорама». 14.15 — «Живе слово». 15.00 — «Село і люди». 15.30 — «Ви нам писали». Музична програма за листами глядачів. 16.00 — «Слава солдату». 17.00 — «Спадщина». В Українському фонді культури. 18.00 — Мультифільм на замовлення. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогад про спортивно-художнє свято. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній телефільм «Затишшя». 1 серія. 22.45 — Вечірній вісник. 23.15 — Міжнародний турнір з волейболу пам'яті Чиніліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР — збірна Японії.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — Гімнастика. 8.15 — Сільська подина. 9.20 — «Пригоди маленьких друзів». Мультифільм. 9.55 — «Загублена експедиція». Художній фільм з субтитрами. 1 і 2 серії. У перерві — 11.00 — Новини. 12.15 — Прогрес. Інформація. Реклама. 13.00 — Новини. 13.10 — Телестудії міст РРФСР. Програма Пензенської студії телебачення. 13.45 — Фільм — дітям. «Пригоди Травки». 14.50 — Музично-публіцистична передача. 15.40 — Спорт для всіх. 15.55 — Х. Фестиваль «Сучасна музика». А. Шнітке. Симфонія № 4 для солістів, хору, оркестру. 16.50 — «Нехочуха». Мультифільм. 17.00 — МВС СРСР повідомляє. Інформаційний випуск. 17.10 — Телевізійний музичний абонемент. Канцлер Е. Кізіна. 18.10 — Поет з Великої Пресні. В. Маяковський. 19.15 — «...До шістнадцяти і старші». 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Міжнародні відносини: історичний досвід і проблеми. 21.00 — «Час». 21.40 — «Без особливого ризику». Художній фільм. Вперше. 22.55 — Відлуння: події тижня. 23.10 — Волейбол. Міжнародний турнір пам'яті А. Чиніліна. Жінки. Збірна Куби — збірна НДР.

неділя

23 ЛИПНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — 3 ранку раненько. Веселі уроки. 10.00 — Служу Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — Навколо світу. Альманах. 12.30 — Фільм — дітям. «Казна про гучний барабан». Вперше. 1.40 — «Незнайко навчається». Мультифільм. 14.00 — Музичний кіоск. 14.30 — Здоров'я. 15.15 — До національного свята Єгипту — Дня революції. 16.15 — VIII Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 16.40 — Прем'єра мультифільму «Чарівне озеро». 17.00 — Сільська подина. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Нездійснений кінозал. «Вітамін росту». Мультифільм. «Двоє». Художній фільм. 19.40 — «Гришник». Художній фільм. Вперше. 21.00 — «Час». 21.40 — Здрастуйте, лікарю! 21.55 — Футбольний огляд. 22.25 — Фестиваль радянської пісні у м. Зелена Гора (ПНР). 23.40 — «Страх». Телефільм. 0.55 — Міжнародний фестиваль виконавців рок- і поп-музики. 2.15 — «Голоси віків. Документальний телефільм».

▲ УТ
9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «У неділю вранці». Інформаційно-музична програма. 10.50 — «Зустріч школярів з поетом Д. Павличком». 11.45 — Кінофільм «Історія відпущення, що не відбулась». 12.05 — В Концертних залах України. Державний ансамбль танцю Білоруської РСР. 13.00 — Новини. 13.10 — Запрошення до сценарії. 13.25 — «Художня панорама». 14.15 — «Живе слово». 15.00 — «Село і люди». 15.30 — «Ви нам писали». Музична програма за листами глядачів. 16.00 — «Слава солдату». 17.00 — «Спадщина». В Українському фонді культури. 18.00 — Мультифільм на замовлення. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Бенефіс О. Блохіна. Відеоспогад про спортивно-художнє свято. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній телефільм «Затишшя». 1 серія. 22.45 — Вечірній вісник. 23.15 — Міжнародний турнір з волейболу пам'яті Чиніліна в Києві. Жінки. Збірна СРСР — збірна Японії.

▲ ЦТ (II програма)
8.00 — На зарядку, ставай! 8.15 — «Лілія Забіляста». Фільм-концерт. 8.50 — «Небезпечна людина». Художній телефільм. 10.00 — Роби з нами, роби, як ми, роби краще нас. 11.00 — Новини. 11.10 — Кінопубліцистична союзних республік. Прем'єра документальних телефільмів «Паліада». «Повинна бути корисною суспільству...». 11.55 — «Грамація кохання». Фільм-концерт. 13.00 — Новини. 13.10 — До і після опівночі. 15.10 — Прем'єра документальних фільмів із циклу «Земля тривоги нашої». 16.00 — Імени Барсової і Мансаквої. 17.00 — Новини. 17.10 — Вас запрошує молодіжна редакція ЦТ. Частина 1. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Вас запрошує молодіжна редакція ЦТ. Частина 2. 21.00 — «Час». 21.40 — Здрастуйте, лікарю! 21.55 — Екранізація творів А. Чехова. «Почилунок». Художній телефільм. 23.00 — Це хвилиночки світ. 23.15 — Вас запрошує молодіжна редакція ЦТ. Частина 3. 23.50 — Волейбол. Міжнародний турнір пам'яті А. Чиніліна. Жінки. Збірна ПНР — збірна НДР.

ВЕЧОРНИЦІ

Це були справжні українські вечорниці, присвячені ювілею Тараса Григоровича Шевченка. Відбулися вони у Знам'янській міській середній школі № 6.

Як же пощастило міжнародному складу школи, де заняття проводяться російською мовою, відродити українські вечорниці у їх, так би мовити, первозданній красі! Допоміг ентузіазм вчителів української мови В. С. Бабич, Н. А. Тельпук, музики — І. М. Борідченка, комсомольської організації на чолі з Сергієм Пожаром.

ЖИТТЯ І КВІТИ

Хто не любить квітів? Яка дівчина не сплітала в дитинстві віночків із золотих кульбаб, блакитних сокирок і волошок, а в юності — з троянд, барвінку, ромашок, айстрів?

Вінок, пущений на воду в ніч під Івана-Купала, наділявся чарівною силою вказувати напрям, звідки виглядати старості, вів наречену до шлюбу. Вінком слави споконвіків вінчали переможця. Тому ідею виготовити Кобзареві вінок шани і любові від юного покоління омріяної ним «сім'ї вольної, нової» підхопили всі. І ось він, різнобарвний, великий, символом братерства засяяв у повітрі над портретом Тараса.

Тепло посміхався Тарас до своїх праправнуків, посміхалися і вони радісно-збуджені, щасливі.

— Чи не час розпочинати Кобзареве свято? — почувся голос хазяйки вечорниць — дев'ятикласниці Любові Лаптевої. — Чи, може, лінувалися та не приготувалися? А чи довго спали та на столі не надбали?

— Надбали! Приготувалися! — почувся у відповідь.

— Всім багата наша хата: і красою, і піснями, і смачними пирогами! — весело озвалася віватиця з десятого класу Валентина Рибалко.

— А веселощами?

— Тені! Буде вдосталь жартів, сміху, брехунцям — за комір снігу, танцюристам — пампушки, а обжерам — галушки!

— Обжер у нас немає! — крізь вибух сміху почувся репліка.

Хто знає! Буває, що й курка співає! — відповіла хазяйка, і серйозно додала: — Жартам, витівкам — свій час, вечорниці ж бо у нас. А сьогодні їх окраса — слово, пісня, вірш Тараса!

І забриніли струни серця великого Кобзаря у його безсмертних творах, що з такими почуттями виконували школярі.

Болем, ніжністю і любов'ю озивалися вони, коли йшлося про рідний край. Лютою ненавистю таврували гнобителів — царів, панів і підпанків. Грізно били на сполох, кличучи до священної боротьби за правду і волю.

«Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропите...»

Уява відтворювала героїчне минуле України, тернисті шляхи її співця — бунтаря-революціонера Шевченка, що разом із своїм народом пройшов крізь випробування і муки рідного краю.

Затужила дівчина-кріпачка у пісні «Ой одна-я одна», яку з почуттям виконала юна солістка — п'ятикласниця Марина Панкратова. «Зоре моя вечірняя» — заспівали восьмикласники своєї улюбленої, яку підхопили всі.

Непомітно у віночок пісень Кобзаря впліталася все більше народних, які так любив слухати і співати з земляками Тарас Григорович.

ТОРБА СНІГУ, ЛАНТУХ СМІХУ

— Де ж це наші гумористи, танцюристи і артисти? — запитала хазяйка вечорниць.

Найсміливішою виявилася восьмикласниця Наталка Вансовиц. На очах почав «худнути» лантух сміху, коли почувся гуморески у її виконанні.

Що це? Де раптом узятася веселка посеред залу? Її принесли наймолодші учасники вечорниць — четвертокласники. Треба було бачити, як кумедно витанцювували гопака одиннадцятирічні «козерлюги» у яскравих сорочках-вишиванках і широких, як море жупанях, підперезаних крайками.

А дівчатка? Барвистими метеликами порхали вони біля хлопців, швидко розлітаючись, коли ті відчайдушно пускалися навприсядки.

Веселий сміх, різні оплески були заслуженою винагородою юним танцюристам.

Та чи не найбільше спустошили лантух сміху персонажі Нечуя-Левицького баба Параска і баба Палажка у виконанні хазяйки вечорниць Любові Лаптевої та її однокласниці Наталки Афанасової.

І знову танок — гуцульський народний. Його подарували танцюристи з дев'ятого класу.

Ніжністю озвалася гітара, що цілком природно вписалася в колорит українських вечорниць. Під її акомпанемент Олег Гетьманець, Валентина Рибалко, Анжела Хомик і Сергій Пожар виконали ліричний вокальний твір «Чом ти не прийшов».

Відразу ж пісню «Хлопці кучеряві» озвучили восьмикласники. У веселе змагання

включилися інші класи. Гуртом заспівали «Ой на горі два дубки», «Несе Галя воду», «Ой чорна я си чорна», «Ой піду я понад лугом». Дев'ятикласники затягнули жартівливої «Із сиром пироги».

— Ой, людоньки! — сплеснула руками хазяйка вечорниць, отямившись. — Треба ж було так заслухатися, щоб і про пироги забути! Хто ж натщесерце співає, коли таке частвування чекає?!

— Ласкаво просимо! — гречно вклонилися молоді господарочки, запрошуючи до столів.

Пригощалися усім миром не тільки за столами і біля них, а й прямо в залі, прикривши макітру, горщика чи полумиска із стравами на ослінчиках.

Чого тільки не приготували молоді господарочки! Багатою виявилася складчина. Тут тобі і борщ з кашею, і вареники у сметані, і картопля «у мундирах» та печеня, капуста квашена, огірочки солоні, сало з цибулею, часником і просто так — з простотою. А паляниці — свіжі, пухкі, перепічки, пампушки, ще й млинці та галушки. А в полумисках — сметана, мед і ряжанка завдана. І глечики, аж сміються, поливою задаються, напувають молоком і узваром, і кваском.

А коли довелося визначати чий стіл найкращий — розгубилися. Спробув вибрати, коли кожен прямо на виставку проситься. Тут — меню найширше, там — старовинних страв найбільше, на третьому столі — якраз усього в міру. А на цих двох ще й соняшниками та ромашками порозквітали звичайнісінькі кришеники сала, цибулі, огірків, яєчних жовтків.

Спробували підійти до визначення оцінки з іншого боку, так би мовити, гармонії достатку і краси. Знову нічого не вийшло. Кожен стіл з такою любов'ю і вигадкою був оздоблений колосками жита, пшениці, волоттями проса і вівса, ягідками калини, квітами, що, здавалося, сама Земля промовляла: «добро і щастя — від щедрот моїх».

— Усім — вищий бал, перше місце і призи! — вирішили члени журі. — Спасибі, дівчата!

— О, а це ще що за «дівчина»? — зашмирилися хлопці, коли приз вручили і дев'ятикласниці Сергію Акимову.

— Не вам, дармосміхам, рівня! — відпарировали дівчата, — наш шеф-кухар! — не без гордості додали.

У відповідь на цей своєсвідний виклик поспішали добродушні жарти, примовки, смішинки.

— Почалося! — вигукнув хтось з фантазерів. — Прийшла черга до потіх, то ж нехай лунає сміх!..

ЖИВИ В ВІКАХ!

Тепло, любовно вшанували пам'ять нащадки поета-демократа у шостій школі, відродивши українські вечорниці. Підготувати їх, надати відповідного колориту допомогли вчителі, батьки.

«Все, що в серці мали, щедро дарували
Провіснику волі й щасливої долі —
Світлу мрію й казку, нашу пісню й ласку,
Мову солов'їну, славу України!» —

віршованими рядками підбила своєсвідні підсумки вечорниць комсомолка Лаптева. І, висловлюючи почуття присутніх, додала: — Живи в віках, Тарасе любий, на мир, на щастя, на доброту!

Особисто мені шкільні вечорниці бачаться приблизно такими. Учасники фольклорного ансамблю ложкарів, наприклад, про організацію якого вже давно точаться розмови, «працюють» у одному приміщенні, балалаечники чи гітаристи — в другому, любителі народних танців — у третьому. Потім усі сходяться в зал, щоб, як мовиться, і людей побачити, і себе показати — гуртом відпочити.

Так, це було б чудово! — погодився секретар парторганізації школи Анатолій Володимирович Григор'єв. — Бо подібні незаорганізовані заходи — саме те, що потрібно для успішної перебудови виховного процесу на основі самоврядування. А який простір для розвитку творчої ініціативи учнів, нахилів і талантів дітей!

В. ОСТРОВЕРУХОВА,
журналіст.

м. Знам'янка.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

НАША АДРЕСА:

316050, МПС,
м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів комуністичного виховання — 4-66-79; культури і моралі — 4-64-21; комсомольського життя й економіки — 2-04-84; учнівської і студентської молоді та військово-патріотичного виховання — 2-59-82; соціальних проблем — 2-29-92; фотолабораторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гліни, 2

БК 03676.

Газета виходить щосуботи

Індекс 61103

Зам. № 316.

Тираж 50 100.